EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 304, Ekim 2016

Ortadoğu'da gerilim ve Türkiye

Kapitalist dünya sisteminin yapısal krizinin temel önemde bir boyutu olarak emperyalistler arası ilişki ve çelişkilere işaret eden TKİP V. Kongresi, "Emperyalist dünyanın iç ilişkilerinde kızışan rekabet, yoğunlaşan nüfuz mücadeleleri, artan silahlanma yarışı ve tırmanan militarizm, nihayet tüm bunları tamamlayan ve en yıkıcı biçimde somutlayan saldırganlık ve savaşlar dizisi, günümüz dünyasının ön plandaki gündelik görünümlerini oluşturmaktadır" demekte ve şöyle devam etmektedir:

"Günümüzde emperyalist müdahaleler ve savaşlar giderek çoğalmakta, adeta olağanlaşmaktadır. Doğrudan emperyalistler tarafından başlatılıp yürütülen savaşlara son zamanlarda yerel işbirlikçiler aracılığıyla yürütülen savaşlar eklenmektedir. Afganistan, Irak ve Libya'ya karşı emperyalist savaşlar ilk durumun örneği iken, Ukrayna, Suriye ve Yemen ikinci durumun örnekleridir. Emperyalistler dolaylı olarak kışkırttıkları, bir dönem yerel işbirlikçileri aracılığıyla yürüttükleri bu savaşlarda çok geçmeden doğrudan taraf olarak kendileri de yer almaktadırlar. Günümüz Ortadoğu'sunun en büyük kanayan yarası Suriye, bunun en güncel örneğidir. Suriye halen neredeyse tüm büyük emperyalist devletlerin hava ve deniz güçleriyle üşüştükleri bir av sahası durumundadır." ***(TKİP V. Kongresi Bildirisi,*** *Aralık 2015)*

Aynı Suriye, şu son haftalarda emperyalistler arası ilişkilerdeki gerilimin had safhaya varmasına sahne olmaktadır. Amerikan emperyalizmi Rusya'nın koruması altındaki Suriye rejimine karşı askeri güç kullanmaktan git gide daha çok söz etmekte, böylece gerçekte Rusya'yı savaşla tehdit etmektedir. Tersinden ise Rusya bu tehditlere meydan okumakta, muhtemel bir saldırının karşı saldırıyla karşılanacağını açıkça ve kararlı bir tonda dile getirmektedir. Gerilimi tırmandıran bu karşılıklı meydan okumadır ve bazı gözlemciler, önü alınamazsa eğer bunun bir büyük savaşa, hatta nükleer boyutlu bir dünya savaşına yolaçabileceğinden ciddi ciddi söz edebilmektedir.

Bu tehlikeli tırmanışın herkesçe görünür plandaki nedeni, Suriye krizinin varılan aşamadaki seyri, daha da somut olarak da Halep'teki çatışmaların gidişatı ve akıbetidir. Rusya destekli rejim güçlerinin Halep'i tümden ele geçirmesi, politik, askeri ve moral açıdan Suriye'deki iç savaşın gidişinde bir dönüm noktası oluşturabilecek önemdedir. ABD liderliğindeki batılı emperyalistler ile bölgedeki işbirlikçilerinin bunu engellemek doğrultusunda büyük bir çaba içinde olmalarının nedeni budur.

Suriye krizine emperyalist müdahalenin gerisinde, ülkeyi mezhepsel ve etnik bakımdan en az üçe bölmek hedefi yatmaktadır. Bu, Siyonist İsrail'in daha 80'li yılların başında bölge ülkelerinden Suriye payına belirlediği bir stratejik hedeftir. 2011 Baharında patlak veren Suriye krizi, bunu nihayet uygulamaya sokmak için bulunmaz bir fırsat oldu emperyalistler ve Siyonistler için. Ama başlangıçta onlar uygulamada doğrudan yer almadılar. Kendilerini geri planda tutarak

başta Türkiye, Suudi Arabistan ve Katar olmak üzere bölgedeki işbirlikçi devletler ile her türden gerici, dinci, cihatçı islami akımı bu amaç doğrultusunda kullanmak yoluna gittiler. İslamcı devletler ve akımlar sayesinde Suriye paramparça edildi, kentleri yakılıp yıkıldı, yüzbinlerce insan yaşamını yitirdi ve milyonlarcası yerinden yurdundan oldu.

Bütün bu yıkıcı sürecin baş aktörü ve baş sorumlusu olan ABD emperyalizmi, 2014 yazından itibaren kurduğu devletler koalisyonuyla sahneye bu kez bizzat kendisi çıktı. Bahane, o güne kadar kendisinin ve Türkiye de içinde bölgedeki işbirlikçilerinin bin bir türlü örtülü desteğiyle büyüyen ve giderek kontrol edilemez büyük bir güç haline gelen İŞİD idi. Gerçekte ise amaç yıkıma uğramış Suriye'ye hedeflenen doğrultuda artık yeni bir biçim vermekti.

2015 yılı sonbaharında bu kez Rusya'nın Suriye rejiminin yanında doğrudan savaşa katılması bütün dengeleri değiştirdi ve tüm bu hesapları altüst etti.

Suriye krizinin seyrinde Halep savaşının olağanüstü önemi, bu kenti ve kırsalının, üç parçalı olarak tasarlanan yeni Suriye'nin doğrudan batılı emperyalistlerin denetiminde olacak üçüncü parçasının ana ekseni olarak düşünülmesidir. Bu durumda, Rusya destekli rejimin Halep'e ve giderek kırsalına egemen olması, Suriye üzerine emperyalist planlara büyük bir darbe olacak, ABD emperyalizmi ve müttefikleri payına stratejik bir büyük yenilgi anlamına gelecektir. Halihazırda bizzat ABD emperyalizmi ve başta İngiltere ve Fransa olmak üzere batılı müttefikleri tarafından genel bir savaş tehlikesi boyutlarına vardırılan Halep geriliminin ana nedeni budur.

Fakat emperyalist dünyadaki yeni güç dengeleri ve nüfuz mücadeleleri üzerinden bakıldığında sorun gerçekte ne Halep, ne de Suriye'nin akıbetidir. Ne ABD ve ne de Rusya için... Asıl ve belirleyici, dolayısıyla bir büyük savaş gerilimi yaratabilecek denli önemli sorunun ne olduğu konusunda bir kez daha TKİP V. Kongresi değerlendirmelerine başvuracağız:

"Sistemin yapısal krizinin temel unsurlarından biri olarak emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımı yeni bir durum değildir. Bununla birlikte son yılların gelişmeleri bunun gitgide ağırlaştığını, çatışma ve savaşlardaki artış ve sertleşmenin aynı zamanda bunun bir yansıması olduğunu göstermektedir.

"Partimizin konuya ilişkin değerlendirmelerinde hep vurgulandığı gibi, sistemdeki hegemonya krizinin en özgün yanı, ABD emperyalizminin hegemon konumunu artık eskisi gibi sürdüremez duruma düşmesi, fakat emperyalist dünyada hegemonyayı ondan koparıp almaya talip bir emperyalist gücün ise halen olmamasıdır. Bu özgün tarihi durumun ikili sonuçlarından ilki, herşeye rağmen en güçlü emperyalist devlet olan ABD emperyalizminin belirgin üstünlüklerine dayanarak ve hegemonyasını restore etmek üzere saldırgan bir politika izlemesidir. Öteki sonuç ise, buna direnen ve büyüyen güçlerine bağlı olarak kendilerine alan açılmasını isteyen emperyalist devletlerin bunu çok kutuplu dünya talebi olarak somutlamaları, kendi aralarında buna uygun yeni ilişkiler ve ittifaklar geliştirmeleridir.

"Rusya ve Çin, bu konumdaki büyük emperyalist devletlerden halen ön planda olan ikisidir. Rusya, Gürcistan savaşından (2008) beri ABD emperyalizmi liderliğindeki batı bloku tarafından kendisini kuşatmaya yönelik girişimlere aktif biçimde direnmektedir. Sürmekte olan Suriye ve Ukrayna savaşları bu direnişin öne çıkan güncel örnekleridir. Rusya'nın her iki alandaki inisiyatifi ve dikkate değer başarısı, emperyalist hegemonya bunalımının yeni bir düzeyde tescili olmuştur. Benzer bir direnişi, kendisini çevrelemeye yönelik ABD kuşatmasına karşı Uzak-Doğu'da Çin sergilemekte, durum henüz sıcak bir çatışmaya yol açmamış olsa da gerilim günden güne tırmanmaktadır." (***TKİP V. Kongresi Bildirisi***)

Putin döneminde gücünü belirgin biçimde toparlayan ve çok kutuplu dünya sisteminin başını çeken Rusya, kendi çıkar ve hesapları peşinde emperyalist bir ülkedir. Onun derdi Suriye'nin birliği ve bütünlüğü değil fakat Suriye'deki, Suriye üzerinden de Ortadoğu'daki etki ve nüfuzunu korumaktır. Nitekim Suriye'ye ilişkin batılı emperyalist planlar tutmuş olsaydı, hiç değilse kısa

dönemli olarak Rusya Ortadoğu'dan tümüyle dışlanmış olacaktı. Oysa bugün etkin bir taraftır ve Suriye'deki çatışmadan başarıyla çıkarsa eğer Ortadoğu'daki gücü ve nüfuzu belirgin biçimde artacaktır.

Ve tersinden de bu, ABD emperyalizminin tek kutuplu dünya hayallerine vurulmuş yeni ama tayin edici önemde bir darbe olacaktır. Kuşkusuz Suriye savaşı Rusya'nın ABD'nin tek kutuplu dünya stratejine karşı fiili-askeri ilk ve tek karşı koyması değildir. Fakat Gürcistan ve Ukrayna örneklerinin farkı, onların Rusya'nın kendi sınırlarında yaşanması ve kendisine yönelik boğucu kuşatmaya karşı bir savunma refleksini ifade etmesidir. Oysa Suriye, Rusya'nın sınırlarının çok ötesindeki bir ilk örnektir ve Ortadoğu gibi çok yönlü stratejik önemini tümüyle koruyan bir büyük çatışma bölgesinde bulunmaktadır.

Muhtemeldir ki ABD emperyalizmi ve müttefikleri, Rusya'nın Suriye'de bir batağa saplanarak başarısız kalacağını ve kendiliğinden çekilip gideceğini umuyorlardı. Suriye savaşının seyri bu türden beklentileri boşa çıkardı, tersine politik ve askeri yönden Rusya'nın kendini bir dünya gücü olarak sergilemesinin vesilesi oldu. Halep savaşının bu başarıyı taçlandırması, dar anlamda batılı emperyalistlerin ve Siyonistlerin Suriye planlarına büyük bir darbe olmakla kalmayacak, çok kutuplu emperyalist dünya gerçeğinin de kuvvetli bir yeni tescili anlamına gelecektir.

ABD'nin dolaylı biçimler içinde de olsa Rusya'yı bir dünya savaşıyla tehdit edebilmesinin nedeni budur. Zira bu onun olanaklı tek caydırıcı kozudur. Aynı şekilde Suriye savaşı üzerinden içine düştüğü başarısızlığın ve aczin de bir itirafıdır. Emperyalist dünyanın hegemon gücü bizatihi varlığı ve kritik anlardaki kesin tutumuyla öteki güçler karşısında caydırıcı olmak yeteneğini yitirmişse ise eğer, bu onun hegemon konumunu yitirmekte olduğunun temel önemde bir göstergesidir. Suriye krizi ve Halep savaşının gelinen yerde ana taraflar için olağanüstü bir önem kazanmasının nedeni budur.

***

Bugün itibariyle ve olayların gelip dayandığı bugünkü bu tablo karşısında Türk sermaye devleti nerede duruyor? İzlediği tüm politikalar iflas etmiş, yaptığı tüm planlar boşa çıkmış bir "büyük bölge gücü" olarak kelimenin en tam anlamında iki arada bir derede duruyor. Bir yandan İncirlikte üslenmiş ABD liderliğindeki emperyalist koalisyonla "koordineli olarak" Fırat Kalkanı operasyonu yürütüyor, öte yandan bu operasyona belirli sınırlar içinde göz yumabilmesi için büyük rüşvetler eşliğinde Rusya'ya yaltaklanıyor.

Kabaca 2011 yılı dolaylarında AKP o zamanki müttefiki cemaatle birlikte devlet iktidarına tam olarak hakim durumdaydı. Bu aynı zaman dilimi Suriye krizinin başlangıcına ve AKP iktidarının daha en başından itibaren bu ülkedeki gerici iç savaşta aktif bir taraf olarak yer almasına işaret etmektedir. Bir tek savaşa doğrudan katılmak dışında Türk devleti, bölgedeki en yakın müttefikleri Suudi Arabistan ve Katar ile birlikte, Suriye'deki yıkıcı savaşta her yol ve imkanla taraf oldu. Bu üç devlet bu işi batılı emperyalistler hesabına, onların çok özel teşvikleri ve destekleriyle, taşeron güçler olarak üstlendiler. Kuşkusuz özellikle de Türk devletinin islami gericiliğin "yeni Osmanlıcılık" hayalleri çerçevesinde kendi hesap ve beklentileri de sözkonusuydu. Emperyalizme ve Siyonizm'e taşeronluğun ödülünü böylece almış olacaklardı.

Maceranın sonunu biliyoruz. İzlenen tüm politikalar iflas etti, yapılan tüm hesaplar boşa çıktı. Zamanında Şam'a muzaffer fatihler olarak girmekten sözedenler, Rus uçağının düşürülmesinin ardından neredeyse bir yıl boyunca Suriye'deki gelişmelerin dışına düştüler. Şimdilerde allanıp pullanan Cerablus operasyonuna girişebilmek için öncelikle Suriye rejiminin baş koruyucusu Rusya'nın önünde diz çökmek zorunda kaldılar. Bu arada Ortadoğu halklarının başına bir vahşet belası olarak sarılan dinci savaş makinesi IŞİD ile kirli karanlık ilişkilerin ağır siyasal ve moral sorumluluğunu da halen omuzlarında ağır bir yük olarak taşımaktalar.

Fakat bu kadar da değil. Emperyalizmin taşeronluğunda girişilen bu kirli maceranın

Türk devleti payına asıl acı meyvesi, buna ağır faturası da denebilir, kendini Kürt sorunu üzerinden ortaya koydu. Şubat 2015 tarihli bir parti değerlendirmesinden aktarıyoruz: "Ortadoğu'daki saldırgan ve maceracı politikanın Türk sermaye devletine faturaya dönüşen üçüncü önemli sonucu ise, Kürt sorunu ve hareketindeki gelişmelerdir. Kürt sorunu, Suriye-Irak krizlerinin de yarattığı uygun ortamda, artık tamamen bölgesel bir karakter kazanmış bulunmaktadır. Bu aynı gelişmenin temel önemdeki öteki boyutu ise, yaşanan gelişmelere paralel olarak fırsatları en iyi biçimde değerlendiren, böylece gücünü ve etkisini sürekli pekiştiren, bu arada uluslararası ilişkiler alanında gitgide daha çok meşrulaşan Kürt hareketi gerçeğidir. Sorunun bölgesel bir nitelik kazanmasına paralel biçimde Kürt hareketi artık her bakımdan bölgesel bir güç konumundadır." ***(Geçiş Sürecinde Türkiye, Ekim,*** *Sayı: 295)*

Sözü bilerek buraya bağladık; zira AKP iktidarının Türk sermaye devletini Suriye macerası üzerinden getirip sapladığı açmaz, halihazırda bütün bir bölge politikasını Kürt sorunu üzerinden şekillendirmek zorunda kalmasıdır. Ucu açık ve akıbeti belirsiz Fırat Kalkanı operasyonunun asıl hedefi, rejim sözcülerinin açıkça dile getirdikleri gibi, Suriye Kürtlerinin kazanımlarıdır. Şu günlerde büyük gerilimlere konu olan Musul tartışması da, farklı bir biçimde de olsa, yine Kürt sorunuyla yakından bağlantılıdır. Suriye'de PKK eksenindeki Kürt hareketinin kazanımlarını darbelemek isteyenler, Irak'ta Barzani yönetimi üzerinden Kürt hareketini denetim altında tutmak, olanaklıysa bunu Musul eksenli bir Sünni bölgesinin hamiliği ve denetimi ile birleştirmek istemektedirler.

Yakın zamanlarda Saray'da yapılan son bakanlar kurulu toplantısında Tayyip Erdoğan'ın şunları söylediği bizzat AKP medyasında yer aldı: "Türkiye artık bu noktada kalamaz. Statüko bir şekilde değişecek. Ya ileri hamlelerle atılım yapıp kazanacağız. Ya da küçülmeye mahkum olacağız. Ben kendi adıma ileri hamleler yapmaya kararlıyım."

Resmen yalanlanmamış bu sözler, gerçekte Türk dış politikasının ve Türkiye'nin Kürt sorunu politikasının nasıl bir açmaza, gerçekte ise batağa gelip saplandığının bir itirafıdır. Emperyalist dünya devlerinin karşı karşıya gelmiş bulunduğu Ortadoğu'da, Türk sermaye devletinin kendi bağımsız iradesi ve tercihi ile herhangi bir "hamle" ya da "atılım" yapma şansı yoktur. Ancak taraflardan birine yamanarak ve genellikle yaptığı gibi taşeronluğa soyunarak bazı kırıntılar umabilir ki, bu da mevcut düzeninin doğası gereği ABD liderliğindeki batı emperyalizminden başkası olamaz. Ama gelinen yerde Ortadoğu'da ABD'ye karlı bir taşeronluğun tek olanaklı yolu, onun Kürt politikasına teslim olmaktır. Bu ise içerde ve dışarıda Kürt sorunu konusunda halen izlenmekte olan politikaların terkedilmesi demektir.

ABD emperyalizmi halen Irak ve Suriye'deki Kürt hareketleriyle (bu dolaylı olarak PKK ile de anlamına gelmektedir) pozitif ilişkiler içindedir, onların bölgedeki koruyucusu ve destekçisi olarak davranmaktadır. Ve halihazırdaki politikası, Türk devletini ve Kürtleri kendi stratejik hesapları doğrultusunda aynı safta mevzilendirmektir. Nitekim 2009'da AKP iktidarının "Kürt açılımı" üzerinden devlet adına gündeme getirdiği politika tam da bu amaca yönelikti ve biz bundan dolayıdır ki onu başından itibaren "ABD'nin Kürt politikası" olarak niteledik. Fakat bu politika Türk sermaye devleti payına aşılması çok zor açmazlar içermektedir. Nitekim "Kürt açılımı"nın ve ona eşlik eden "çözüm süreci"nin kaçınılmaz iflası bundan dolayıdır.

Kısa sonuç şudur: Günümüz Ortadoğu'sunda bazı statükolar, özellikle de Kürt sorunuyla bağlantılı olarak, kaçınılmaz olarak değişecektir. Fakat Türk sermaye devletinin bunu kendi hesabına "hamle" ya da "atılım"lara dönüştürmekte herhangi bir şansı yoktur. Tayyip Erdoğan iktidarının buna yönelik yeni hesapsız maceraları, Türkiye halkları için yaratacağı acı faturalarla birlikte, muhtemeldir ki onun beklenmedik bir yoldan ve biçimde yıkılışının da bir vesilesi olacaktır yalnızca.

EKİM

Tırmanan siyasal gericilik ve zor döneme hazırlık

Kapitalist sistem ekonomik, sosyal, siyasal boyutları olan yapısal bir kriz içerisinde. Dün tarihin sonunu ilan eden, kapitalizmin ebediliği üzerine dem vuran burjuva ideologlar bile gelinen süreçte krizin derinliği ve kapsamı karşısında korkularını gizleyemiyorlar. Zira, düne kadar krizi yönetme konusunda kullanılan yöntemlerin giderek ömrünü tükettiğini, bu durumun sistem açısından ciddi bir tehlike sinyali olduğunu onlar da biliyorlar.

Krizin dolaysız bir sonucu: Siyasal gericilik

Yıllardır krizin faturasını bir dizi yöntemle emekçilere ödeten ve bu yolla genel bir çöküşün önüne geçmeye çalışan burjuvazi, artık işlerin eskisi gibi kolay gitmeyeceğinin farkında. Zira sistemin yapısal zaafları her geçen gün derinleşiyor, çelişkiler yoğunlaşıyor. Krizin yükü arttıkça emek ile sermaye arasındaki çelişki keskinleşiyor. Bu olgu yeni sınıf mücadelelerinin önünü açarken, dünyanın birçok yerinde gelişen sınıf-kitle hareketleri burjuvazinin korkularını büyütmeye yetiyor.

Öte yandan, küresel krizin dolaysız etkileri ile sistemin iç çelişkileri de giderek yoğunlaşıyor. Emperyalistler arasında süren hammadde ve dünya pazarına egemenlik kavgası Suriye ve Ukrayna örneğinde olduğu gibi giderek sert ve yıkıcı biçimler alıyor. Dünya olaylarının bu genel seyri içerisinde, siyasal gericilik emperyalist burjuvazi için temel bir eğilim olarak öne çıkıyor. Bir diğer ifadeyle burjuvazi dünya ölçeğinde sert sınıf mücadelelerine hazırlanıyor.

Bütün bu gelişmeler ***TKİP III. Kongre Bildirisi***'nde şu sözlerle özetleniyor:

"Bugün için ekonomik kriz boyutu öne çıkmış olsa da, kapitalist dünyanın krizi gerçekte çok boyutlu bütünsel bir niteliğe sahiptir. Emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımı, bunun da etkisiyle emperyalist nüfuz mücadelelerinin kızışması, militarizmin, saldırganlığın ve savaşın dizginlerinden boşalması, tüm dünyada her biçimiyle burjuva gericiliğinin depreşmesi, emperyalist metropollerde bile polis devletine geçişin genel bir eğilim halini alması vb., tüm bunlar kapitalist dünyanın içinde debelendiği çok yönlü krizin yansımalarıdır."

Kriz coğrafyasının göbeğinde

Dünya kapitalizminin girdiği bu süreç, kendisi de krizler içerisinde debelenen Türkiye kapitalizmini her açıdan etkiliyor, dahası iç ve dış politikalarını dolaysız olarak belirliyor. Zira Türkiye, ekonomik, siyasi ve askeri açılardan emperyalist dünya ile çok yönlü bağımlılık ilişkileri olan bir ülke. Dahası rejim krizi, dış politika alanında yaşanan iflaslar, Kürt sorunu gibi kendine has ciddi açmazlarla yüzyüze.

Türkiye kapitalizmi sosyal ve ekonomik açıdan da ciddi sorunlar yaşıyor. TKİP V. Kongresi Türkiye kapitalizminin bu cephelerde yaşadığı sorun alanlarını şu şekilde tanımlıyor:

"Krizin ekonomik ve sosyal boyutları daha iyi bir görünüm sunmuyor. 'Sıcak para'ya ve dış borca endeksli kapitalist ekonomide sorunlar gitgide çoğalmaktadır. Kronik bütçe ve dış ticaret açıkları her zaman olduğu gibi katlanarak büyüyen dış borçlarla karşılanabilmektedir. Dış politikada yeni boyutlar kazanmış çöküntünün ekonomiye

muhtemel ağır faturası, düzen çevrelerinde yakın geleceğe yönelik kaygıları ayrıca büyütmektedir. Büyüyen işsizlik, artan yoksulluk, derinleşen gelir uçurumu (bir yanda sayısı artan dolar milyarderleri, öte yanda yoksulluk sınırı altında yaşayan otuz milyon insan!), ekonomik ve sosyal hakların sonu gelmeyen budanması ise, genel tabloyu sosyal kriz yönünden tamamlamaktadır." ***(TKİP V. Kongre Bildirisi)***

Tüm bu olgular bir arada, Türkiye'de yaşanan siyasal gericiliğin, günbegün tırmandırılan faşist politikaların arka planını oluşturuyor.

Zor döneme devrimci hazırlık!

İçerisinden geçmekte olduğumuz çok yönlü bunalım döneminde emperyalist burjuvazi her açıdan saldırgan bir çizgi izliyor. Bu yönüyle gelişmeler, 1929 bunalımını izleyen dönemde emperyalist kapitalizmin Hitler faşizmini kucağında büyüttüğü ve dünya halkalarının başına musallat ettiği süreçle birçok açıdan benzeşiyor.

Zira dünya ölçeğinde savaş tamtamları daha bir güçlü çalıyor ve tek tek kapitalist ülkelerde polis rejimine geçiş hız kazanıyor. Bugün Avrupa'nın birçok ülkesi (ki bunlar demokrasinin beşiği sayılan yerler) OHAL'le yönetiliyor. İşçi sınıfı ve emekçilere yönelik gerici faşist kuşatma her geçen gün derinleştiriliyor. Emperyalist metropollerde faşist akımlar güç kazanıyor.

"Özellikle emperyalist metropollerde faşist akımların güç kazanması, sistemin çok yönlü krizinin en dolaysız göstergelerinden biridir. Kapitalist krizin yıkıcı etkileri altında hoşnutsuzluğu artan ve gelecek güvensizliği büyüyen kitleler, devrimci bir çıkış alternatifinin geliştirilemediği koşullarda, umutsuzluğa kapılmakta ve kolayca faşist akımların tuzağına düşebilmektedirler. Bu, özellikle günümüz Avrupa'sında, halen en ciddi ve gelecek bakımından en tehlikeli siyasal olgulardan biridir. Sistemin yönetenleri, tüm ikiyüzlü söylemlerine rağmen, zeminini bizzat düzledikleri bu gelişmeye gerçekte çok yönlü bir imkan olarak bakmakta, nitekim daha bugünden ondan gereğince yararlanmaktadırlar. Bir yandan bu alandan gelen güncel basıncı baskıcı politika ve önlemlerini uygulamaya geçirmenin bir bahanesi olarak kullanmakta, öte yandan bu faşist akımları ağır kriz dönemleri için bir alternatif olarak yedekte tutmaktadırlar." ***(TKİP V. Kongre Bildirisi***)

Durum Türkiye açısından da farksız. İşçi ve emekçilerin boynundaki kölelik zincirleri günbegün kalınlaşırken, faşist baskı ve zorbalık dizginlerinden boşalmış durumda. Özellikle darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL'le birlikte saldırılar daha da boyutlanıyor. Özetle burjuvazi, bütün bir toplumu zaptu rapt altına almak için saldırganlıkta gemi azıya almış bulunuyor.

Komünistler yeni tarihsel dönem tespitini yaparken, bu dönemin öne çıkan görevini fırtınalı süreçlere "devrimci hazırlık" olarak tanımlamışlardı. Söz konusu hazırlığın ilk ve en kritik ayağını devrimci örgüt ve mücadele alanında katedilmesi gereken mesafe oluşturuyor. Zira içerisinden geçilen sürecin zorluklarını böylesi bir örgütsel gelişme yaşamadan göğüslemek mümkün değil. Zira, konumunu devrimci örgüt zemini üzerinden güvencelemeyen, devrimci mücadelenin gerektirdiği örgütsel (kadrosal) donanımdan yoksun olan ve sert sınıf mücadelelerinin gerektirdiği bir savaşım kapasitesine sahip olamayanların bir geleceği olamaz. Bu açıdan darbe girişimi sürecine bakmak bile yeterlidir. Düne kadar iktidarın doruklarına birlikte yürüyenlerin kendi aralarındaki çıkar çatışması kızıştığında bir birlerine neler yaptıkları ortada. Rejim krizi üzerinden kavgaya tutuşan gerici klikler, ellerindeki bütün şiddet aygıtlarını sonuna kadar kullanmakta bir beis görmediler. Devrimci bir sınıf hareketi karşısında çok daha pervasızlaşacakları ve varlık yokluk savaşına girecekleri açıktır.

Fırtınalı süreçlere devrimci hazırlığın bir diğer önemli ayağını ise, sınıf içerisinde mevzilenmek ve bu mevzilere dayalı olarak devrimci bir sınıf hareketinin önünü açmak oluşturuyor. Greif ve Metal Fırtınası gibi yakın

(Devamı s.19'da)

Yeni dönem ve görevler

Partimiz son yıllarda tüm temel değerlendirmelerinde yeni bir döneme (bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemine) işaret etmekte, bu yeni dönemin yüklediği çok yönlü devrimci görev ve sorumluluklara dikkat çekerek, buna uygun bir devrimci hazırlığın öneminin altını döne döne çizmektedir.

Bu değerlendirmelerin ve bunun ortaya çıkardığı görev ve sorumlulukların bilinciyle hareket etmek, bugün en öncelikli sorumluluklardan biridir. Günümüz emperyalist-kapitalist dünyasının yaşadığı çok yönlü bunalım, bölgesel çatışma ve savaşlar, bu gelişmelerin Türkiye'yi de içine alması, özellikle Ortadoğu'da giderek yayılma eğilim gösteren çatışma ve savaş tablosu buna işaret etmektedir. Ortadoğu, emperyalist devletler ve yerli işbirlikçileri için hegemonya mücadelelerinin ve nüfuz çatışmalarının halihazırda merkezi durumundadır. Suriye merkezli olarak devam eden bu hegemonya mücadelesi tüm bölgeyi sarmış bulunmaktadır. Dahası AKP gericiliği Suriye'deki savaşa işgalci bir güç olarak bizzat katılarak sonu belirsiz bir maceraya doğru yol almaktadır. İslamcı cihatçı çeteleri kanatları altına alarak yangına adete körükle gitmektedir.

Bu saldırgan dış politikayı içeride faşist baskı ve terör politikaları tamamlamaktadır. AKP gericiliği 7 Haziran seçimlerinin ardından başlattığı kirli savaşı, baskı ve terörü 15 Temmuz darbe girişiminin ardından tırmandırarak Türkiye'yi tam olarak bir savaş ortamının içine sokmuştur. Darbe girişiminin ardından devlette tam bir tasfiye ve temizlik başlatılmıştır. Öncelikle düzen içi gericiler tasfiye edilmiş olsa da, saldırının hedefinde asıl olarak sol güçler ile Kürt hareketinin olduğu tartışmasızdır. Uzun bir dönemdir sol güçler ile Kürt hareketine karşı zaten ölçüsüz, keyfi ve kuralsız bir savaş yürütülmekteydi. Bugün bu saldırılar çok daha pervasızlaşmış ve çok değişik kesimleri hedef almaya başlamıştır. Önümüzdeki dönemde saldırıların önü daha da açılacaktır.

15 Temmuz darbe girişimi ile birlikte düzen krizinin derinleşerek bir devlet krizine dönüşmesi, Kürt sorununda süregiden çözümsüzlük, sosyal yıkım saldırılarının kesintisiz olarak devam etmesi, ekonominin dengelerindeki kırılgan eğilim, Türk sermaye devletinin Suriye topraklarına fiilen işgal ederek savaşa doğrudan dahil olması, başka bir dizi sosyal ve siyasal gerilim dinamiği, sermaye düzeni için istikrarsız ve çatışmalı bir dönemin kapısı sonuna kadar aralanmış durumdadır. Burada vurgulanması gereken en temel olgu, sermaye devleti için istikrarsız ve çatışmalı bir döneme dolu dizgin gidişinin önünün açılmış olmasıdır. Bu yeni bir olgu olmamakla birlikte, son dönemdeki bir dizi gelişmenin biriktirdiği mücadele ve çatışma dinamikleri bu istikrarsızlığı sermaye düzeni için artık kalıcı bir hale getirmiş bulunmaktadır.

OHAL, ardından Suriye'ye yönelik işgalci askeri müdahale ve Musul'a dönük politika ve adımlar, tümüyle yeni bir döneme işaret etmektedir. Sürecin bundan sonraki seyri kaçınılmaz olarak, sermaye devletinin zaten temel bir politikası olan ve bugünü kadar "kararlılıkla" uygulanagelen içeride faşist baskı ve terörün daha da tırmandırılması, dışarda ise bölge halklarına yönelik savaş ve saldırganlığın pervasızca hayata geçirilmesi olacaktır. Siyasal mücadele açısından bu tabloya uygun bir sürecin örgütlenmesi öncelikli bir görevdir.

Faşist baskı ve terörün olağan bir uygulamaya dönüştürüldüğü, OHAL ve savaş gerekçesiyle sınırlı hak ve özgürlüklerin askıya alındığı ya da yasaklandığı, burjuva hukukunun tümüyle bir tarafa itildiği, toplumsal muhalefetin ezilerek sesinin-soluğunun kesilmeye çalışıldığı koşullarda, kendini burjuva düzen legalitesinin dar alanına sıkıştırmayan bir mücadele ve örgütlenme zemininin yaratılması apayrı bir önem taşımaktadır.

Özellikle 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilerici ve sol güçlere yönelik saldırıların sistematik bir hal alması, kırıntı düzeydeki demokratik hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması ve burjuva legalitesinin kullanım alanının giderek daraltılması gerçeği, kendini düzen legalitesine ve yasalarına göre konumlandıran sol hareket bakımından önemli bir handikapa işaret etmektedir. OHAL karşısında ilerici ve sol güçlerin ilk anda siyasal faaliyet planında elinin-kolunun bağlı kalması, temel bir zaafiyeti açığı çıkarmıştır. Kendini burjuva düzen legalitesine göre konumlandıran, faaliyetinde açık çalışmanın biçim, yöntem ve araçlarını esas alan, illegal-ihtilalci temele dayalı bir konum ve pratikten uzak bulunanların yaşaması kaçınılmaz bir akıbettir bu. Bu zaafiyetin geçmişten gelen ideolojik-sınıfsal temelleri olmakla birlikte, gelinen yerde bu artık bir kimlik haline gelmiştir. Son yıllarda legaliteyi ve burjuva parlamentarizmi esas almanın gelip dayandığı sınırları da göstermektedir. Bu güçler artık bir kimliğe dönüşmüş bu gerçekliği değiştirme imkan ve zeminini önemli ölçüde kaybetmiş durumdadır.

Partimiz devrimci sınıf programı ve ideolojik-politik çizgisi ile burjuva düzenin legalitesine sığmamakta, parti faaliyetini ve örgütlenmesini illegal-ihtilalci zemine oturtmanın hayati önemi konusunda yeterli bir açıklık taşımaktadır. Ancak bu açıklık, bu alanda belli zayıflıklar taşımadığımız anlamına gelmemektedir. İllegal-ihtilalci bir temele dayanmak, örgütlenmesi ve faaliyetini bu temel üzerinde geliştirip güçlendirmek stratejik ve ilkesel olduğu kadar taktik-politik güncel bir zorunluluktur. Bu perspektifle hareket eden, *"Devrimci örgüt yaşamsaldır!"* şiarını rehber alan partimiz, pratiğini de buna göre örgütleme çabası içinde olmuş fakat çok değişik etkenlerle bu alanda yaşadığı yetersizlikleri aşmada hedeflediği mesafeyi almada zorlanmıştır.

İçine girdiğimiz yeni dönem, tam bir bilinç açıklığı taşıdığımız zayıflık ve yetersizliklerimizi zaman kaybetmeden geride bırakmayı yakıcı bir ihtiyaç haline getirmiştir. İllegal-ihtilalci konumlanma ve çalışma tarzına uygun bir pratik yönelime yoğunlaşma gelinen yerde ertelenemez bir görevdir. Perspektif planında açıklıklar önemli olsa da kendi başına yeterli değildir. Pratik planda eksiklik ve yetersizlikleri hızla geride bırakma çabasına yoğunlaşmadan, "ertelemeci" bir tutumun ifadesi yaklaşımlar terkedilmeden, içinde bulunduğumuz koşulların dayattığı hayati ihtiyaca yanıt verilemez.

Burada üzerinde durulması gereken bir başka nokta şudur. Olağanüstü bir dönemden geçtiğimiz tartışmasız bir gerçektir. Parti saflarında söylem planında değil ama pratik planda bunun tam olarak bilince çıkarıldığını söyleyebilecek durumda değiliz. Zira olağan dönemin düşünüş ve davranış çizgisi/pratiğine zaman zaman tanık olabiliyoruz. Oysa, gevşekliğe, rahatlığa ve konformizme prim vermeyen bir düşünsel ve eylemsel tutarlılık büyük bir önem taşımaktadır.

Olağanüstü koşullar olağanüstü davranmayı gerektirir. Bu koşulların zorunlu kıldığı araç, biçim ve yöntemlerin daha etkin, yaygın ve sürekli kullanılmasını başarabilmek, buna uygun bir çalışma tarzı ve konumlanmanın içine girebilmek demektir. Devrimci örgüt bilincine dayalı devrimci bir disiplin, ilke ve kurallara dayalı bir örgütsel yaşam, inisiyatifli bir yerel çalışma ve stratejik-temel hedeflere kilitlenen bir çabada yoğunlaşabilmek demektir. Bu doğrultuda alınacak mesafe önümüzdeki döneme devrimci hazırlık bakımından tayin edici bir rol oynayacaktır.

15 Temmuz ve devrimci sınıf hareketi

Sermaye düzeninde rejim krizinin vardığı boyut, 15 Temmuz'daki darbe girişimiyle açıkça görüldü. Emperyalist-kapitalist dünya düzeninin yaşadığı çok yönlü krizin yerel bir yansıması olan rejim krizi, gelinen yerde bir boğazlaşmaya ve askeri çatışmalara ulaştı. Darbe girişimi ve ardından yaşanan süreç, yalnızca krizin tarafları için değil, sınıf hareketi ve onun siyasal öncüsü için de bir müdahale ve mücadele alanıdır. Zira düzen cephesinden yaşananlar, işçi sınıfı ve emekçi kitleleri de derinden etkilemektedir.

Dinci iktidar sınıf üzerindeki denetiminden güç alıyor

Emperyalist efendilerinin uzun süredir gözden çıkardığı, alternatifini bulduğunda ipini çekeceği bilinen Erdoğan yönetimindeki AKP iktidarı, 15 Temmuz'da cemaat eliyle girişilen darbe girişimini püskürttü. Darbenin başarısızlığının yanı sıra AKP'nin 15 Temmuz'u önceleyen bir aylık süreçte dış politikada attığı adımlar ömrünü biraz daha uzatmış oldu. İsrail'le ilişkilerin "normalleştirilmesi", Rusya ile görüşmelerin başlaması, Mısır ve Suriye konusunda emperyalizmin politikaları doğrultusunda değişim yaşanacağının sinyallerinin verilmesi, AKP'yi en azından bir süreliğine daha kullanılabilir hale getirdi.

AKP'nin emperyalistler nezdinde kullanım süresini uzatan en büyük avantajı ise işçi sınıfı ve emekçi kitleleri siyasal ve örgütsel denetimi altında tutuyor olmasıdır. Emekçi kitleleri gericilikle sersemleten dinci iktidar, tarikatlar gibi dinci-gerici yapılar aracılığıyla örgütsel tahakkümünü sürdürüyor. Tam da bu sayede işbirlikçi burjuvazi ile uluslararası sermayenin tüm ihtiyaçlarını sorunsuzca karşılayabiliyor..

Emperyalistler ve işbirlikçi burjuvazi yerine bir alternatif yaratmadan onu bu dayanakların üzerinden alması, daha da derinleşen bir siyasal kriz ve istikrar sorunu oluşturacaktır. Emperyalistler, bu açmazı ortadan kaldırmak, olmasa bile en azından AKP'yi hizaya çekmek için çeşitle hamleler yapmışlardı. "5. parti" ve "AKP'nin budanması" tartışmaları esas olarak bu ihtiyacın ürünüydü.

Düzen içi çatışma, olanaklar ve tehlikeler

Düzen içi çatışmanın seyri sınıf hareketinin gelişimi için olanaklar taşırken, bir yanıyla da büyük bir tehlikeyi barındırıyor.

Sermaye düzeninin ekonomik planda yaşadığı ciddi zorlanmalar, sosyal yıkım ve kölelik saldırılarının bir an önce hayata geçirilmesini gerektiriyordu. Kiralık işçilik yasasını meclisten geçiren AKP, yeni bir sosyal hareketliliği tetikleyerek kendi gerici hedeflerini zora sokmayacak biçimde bu saldırıları bir bir hayata geçiriyordu.

Darbe girişiminin ardından oluşan siyasal atmosfer, sosyal yıkım saldırılarının bir an önce hayata geçirilmesi için uygun bir zemin yarattı. OHAL ilanıyla birlikte ekonomi alanında yaşanan zorlanmalar, "sıcak paraya" bağlı borsadaki çalkantılar, yabancı sermayenin tedirginlik nedeniyle yatırımlarını beklemeye alması ve ihracatın önemli ölçüde gerilemesi, Türkiye burjuvazisini zora soktu. Bu nedenle OHAL ilanının ardından kapitalistler bizzat devreye girerek, yabancı sermayeye güven vermeye çalıştılar. Fakat krizin kökleri derinlerde olduğu için, bu çaba onları rahatlatacak bir niteliğe sahip değil. Burjuvazi payına krizin etkilerini en aza indirecek yöntem, sosyal yıkım saldırılarına hız verilmesi, yani

faturanın işçi ve emekçilere kesilmesi oldu. Darbe girişiminin ardından hükümet sözcüleri sermayeyi rahatlatmaya yönelik sözler verdiler.

Burjuvazi için böylesi "olumsuz" sonuçlar doğuran darbe girişimi ve OHAL ilanı, toplumun gündeminin darbe girişimi ile oyalanmasıyla birlikte, sosyal yıkım saldırılarının hayata geçirilmesi için bulunmaz bir fırsat doğurdu. Grev, direniş ve her türlü eylemin yasaklanması, en sıradan hak arama eylemlerinin bile OHAL'e takılacak olması, sermayenin istediği "dikensiz gül bahçesi" yaratılması hedefine denk düştü.

Bu tablo, işçi sınıfı ve emekçi kitlelere yönelik sosyal yıkım saldırılarının ve baskıların artması anlamına gelse de, öte yandan sınıf eksenli bir çatışmaya yol açma dinamiklerini de içinde barındırmaktadır. Süreç, kölelik prangaları ağırlaşan, yaşadığı sefalet derinleşen işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin harekete geçmesini tetikleyecektir.

Diğer bir olanak ise devlet mekanizmasının işleyişindeki tahribattır. Darbe girişimiyle birlikte sermaye devleti, rejim krizinin sonuçlarını daha ağır bir biçimde yaşayacaktır. Devletin ve ordunun her kademesinden binlerce kişinin tasfiye edilmesi, özellikle kritik konumlar için nitelikli kadro yetiştirilmesi sorunu, en azından kısa vadede sermaye devleti için ciddi bir soruna dönüşecektir.

Öte yandan süreç, sınıf zemininde yaşanacak bir çatışma için olanakların yanı sıra tehlikeler de barındırmaktadır. Devrimci bir önderlikten yoksunluk koşullarında, gelişecek sınıf ve kitle hareketleri, "deliğe süpürülmeyi" bekleyen AKP iktidarının fişini çekmek için burjuvazinin farklı kesimlerinin ve emperyalistlerin gerici çıkarları doğrultusunda istismar edilme sorunu ile yüzyüze kalabilir. Emperyalistler ve Türkiye burjuvazisinin farklı kanatları, emekçi kitlelerin taleplerini istismar ederek yeni bir düzene adım atmaya çalışabilir, hatta bunu yeni bir darbenin bahanesi haline getirebilirler.

İkinci bir tehlike ise, toplumun dinsel ya da etnik temelde bölünmesi, bu temelde bir iç çatışmaya sürüklenmesidir. Böyle bir durumda sınıf hareketinin gelişme zemini kalmayacak, mücadele dinamikleri gerici boğazlaşma içinde heba olacaktır. Ortadoğu ülkelerinin aksine, bu ihtimal kuşkusuz Türkiye için daha zayıftır. Modern sınıfların var olduğu, önemli bir sınıf hareketi geleneğine sahip olan, yanı sıra emperyalistler ve NATO için önem taşıyan, hem Rus emperyalizmini kuşatmada hem de güneyde bir tampon işlevi gören Türkiye'de "Pakistanlaşma" sürecinin yaşanması uzak bir ihtimal olsa da seçenek dışı değildir.

Mısır deneyimi üzerine kısa hatırlatma

İşçi sınıfı ve emekçi kitleleri bekleyen tehlikeler konusunda, Mısır'da yaşanan kitle hareketleri ve onu izleyen darbe süreci önemli dersler barındırmaktadır. Mısır'da 2011 yılında başlayan, üzerinden henüz bir yıl geçmişken yeniden alevlenen ve bu kez de İhvan'ı iktidar koltuğundan indiren süreç, emperyalistlerin kitlelerin taleplerini istismar ederek kendi gerici hesaplarının toplumsal dayanağına dönüştürebileceğine örnektir.

Hatırlanacağı gibi, Mısır'da "ekmek ve onur" talebiyle başlayan hareket muazzam boyutlara ulaşmıştı. Tahrir Meydanı görkemli eylemlere sahne oluyordu. Kitle eylemlerinin ilk dalgasında onyıllarca iktidarı elinde tutan diktatör devrildi. Bu sürecin ardından hükümet koltuğuna oturan İhvan ise, bir yıl sonra yeniden sokaklara dökülen emekçilerin eylemlerini fırsata çeviren ordu tarafından yapılan darbe ile devrildi. Kitle hareketleriyle koltuğu sallanan İhvan'ın gözden çıkarılması emperyalistler için zor olmadı.

Mısır'da yaşanan süreç, o görkemli kitle hareketinin devrimci bir önderlik yoksunluğunda nasıl da düzen için çatışmaların ve dizaynın dayanağına dönüştürüldüğünü gösterdi.

Tek çıkış devrimci işçi hareketi

Bu olanaklar ve tehlikelerle birlikte yeni bir hareketliliğin gelişmesi kaçınılmazdır. Zira emperyalist-kapitalist dünya düzeni ve

(Devamı s.25'de)

Devrimci bir sınıf hareketi yaratmanın imkanları

D. B. Keskin

Darbe girişiminin sonuçlarından birisi toplumun, özellikle de işçi sınıfı ve emekçi kesimlerin politikleşmesi oldu. Kuşkusuz burada sınıfların kendi çıkarlarının bilincine vardığı bir politikleşmeden bahsetmiyoruz. Ama işçi sınıfının ve emekçilerin darbe karşıtlığının ve çelişik bir şekilde de olsa batılı emperyalistlere karşı öfkesinin daha görünür hale geldiğini söyleyebiliriz. Emekçilerin öfkesinin biriktiği, fakat bu öfkenin kendi çıkarlarına sahip çıkacak şekilde taraflaştırılamadığı yerde, dışavurumunun bu eksende olması kaçınılmaz.

Sınıfın politikleşmesi, politik mücadeleyi devrimci bir tarzda yükseltmek açısından olanaklar barındırmaktadır. Burjuvazi ve özel olarak da onun temsilcisi AKP hükümeti bugün işçi sınıfı ve emekçileri kendisine yedekleyebilmektedir fakat bunun sınırları vardır.

Komünist Manifesto'da, burjuvazinin ve proletaryanın gelişim süreçlerinin anlatıldığı "Burjuvalar ve proleterler" başlıklı bölümde, burjuvazinin proletaryayı politik mücadelenin içine nasıl çektiği şu sözlerle dile getirilmektedir: *"Burjuvazi sürekli bir mücadele içindedir: başta aristokrasiye karşı; daha sonra, çıkarları sanayinin ilerlemesiyle çelişen burjuva kesimlerine karşı; her zaman dış ülkeler burjuvazilerine karşı. Tüm bu mücadelelerinde burjuvazi, proletaryaya başvurmak gereğini duyar, onu yardıma çağırır ve böylece proletaryayı politikanın içine çeker. Demek ki, kendi eğitiminin öğelerini, yani kendisine karşı kullanılacak silahları proletaryanın eline bizzat kendisi verir."*

Burada kastedilen söylemek istediğimizin özünü oluşturuyor. Burjuvazi proletaryayı kendi çıkarları eksenine yedeklerken, aynı zamanda kendisine karşı yükselecek mücadelenin de zeminini yaratıyor. 19. yüzyılda siyasal iktidarı elinde bulunduran feodallere karşı burjuvazi, proletaryayı kendi safına çekmek zorundaydı. Burjuvazi iktidarı ele geçirip, kendi içerisindeki rekabet ve çatışmalar su yüzüne çıktıktan sonra da, rekabet içerisinde olduğu burjuva kesimlere ve diğer ülkelerin burjuvazilerine karşı da böyle bir politik taraflaşma yaratmaya ihtiyaç duydu.

Örneğin bugün baktığımızda, milliyetçi söylemlerin öne çıkıyor olması, bir yandan ABD ve AB emperyalistlerinin çıkarlarına tam uyum gösterilirken, diğer yandan çıkarları ile çeliştiği yerlerde kabadayılıklara başvurulması bunun bir göstergesidir. Böylece burjuvazi kendi çıkarları için yürüttüğü mücadelede işçi sınıfı ve emekçileri kendine yedeklemektedir. Bunda başarılı olduğu, işçi sınıfı üzerindeki denetimini sağlayabildiği sürece, gericiliğin ağırlığı daha çok hissedilmektedir. Fakat bu bir süreçtir, işçi sınıfının politik mücadeleye girmesinin zemini giderek yaratılmaktadır.

Kısacası, burjuvazinin işçi sınıfı üzerindeki denetimi çelişkilidir, bu da işçi sınıfının devrimci mücadeleye atılmasının fırsatlarını sunmaktadır. *Komünist Manifesto*'da ifade edildiği gibi, burjuvazi *"kendisine karşı kullanılacak silahları proletaryanın eline bizzat kendisi verir."*

Bu silahlar neler?

İşçi sınıfı ve emekçilerin darbeye tutum alması bugün siyasi iktidarın lehine olsa da görünümünün çelişkili olduğunu, işçi sınıfının devrimci mücadelesinin yükseltilmesi için olanaklar yarattığını vurguladık. Bu çelişkinin kaynağında burjuvazi ile proletaryanın çıkarlarının birbirine zıt olması gerçeği vardır. Kapitalizmin krizi keskinleştikçe, rekabet içerisindeki sermaye kesimlerinin birbirlerine karşı mücadelesinde işçi sınıfını yedeklemek için kullanılan söylem ya da yöntemlerin çelişkileri de giderek görünür hale gelmeye başlar.

Örneğin, Türk burjuvazisinin işçi sınıfını denetim altında tutmasına yarayan dinci-gericilik "FETÖ" şahsında ifşa olmuştur. Bugün AKP hükümeti sözcülerinin ağızlarından "FETÖ dini

kullandı" gibi ifadeler duyulmaktadır. Ya da bir diğer örnek, geçtiğimiz yıl Metal Fırtına'da Türk Metal çetesinin "milliyetçilik" maskesinin düşmesidir. "Darbeye karşı demokrasi" söylemi güncel bir diğer başlıktır. Gerçi işçi sınıfı "darbeye karşı" "demokrasi"den ziyade devlete sahip çıkma algısıyla hareket etmiştir. Fakat sahip çıktığı devletin burjuva karakteri OHAL uygulamalarının işçi ve emekçileri hedef almasıyla giderek teşhir olmaktadır.

Burjuvazinin emekçi sınıfları kendi çıkarlarına yedeklemek için kullandığı maskeleri düşürmek, zihinlerdeki çelişkili algıları parçalamak için böylesi kriz süreçlerinde daha fazla imkan doğar. Darbe girişiminin hem emekçi sınıfları politikleştirerek hem de devlet krizini derinleştirerek önünü açtığı bir süreçtir bu.

Daha etkin politika!

Kısacası, bugün toplumda ağırlaşan gericiliğe rağmen, kapitalizmin derinleşen krizi ve Türkiye'de yaşanan devlet krizi, işçi sınıfını burjuvazinin denetiminden koparmanın imkanlarını sunmaktadır.

Komünistlerin devrimci sınıf hareketi geliştirmeye odaklandıkları, tüm güç ve olanakları bu yönde seferber etmek gerektiğini vurguladıkları yerde, Türkiye'deki gerici atmosferi yaracak bir iradeyle sınıftaki geri eğilimlerle mücadele etmek, bu eğilimlerin çelişkilerini irdeleyip burjuvazinin bıraktığı boşlukları doldurmak, sınıfı devrimci bir tarzda harekete geçirmek için imkanları en iyi bir biçimde değerlendirmek günün en acil görevidir. Elbette önemli olan pratikte bunun nasıl yapılacağıdır. Devrimci bir sınıf hareketi geliştirmek için somut yönelimlerin ve atılacak adımların belirlenip uygulanması sorunudur.

Örneğin reformistler bugün "Darbe ve OHAL'e karşı daha fazla demokrasi" şiarı ile politika üretmektedir. Bu bir düzen içi reform programıdır. CHP ile ortak eksende hareket etme çabası buna eşlik etmektedir. "Güçbirliği" çabaları, belli siyasal odaklar arasında gerçekleşen, hatta sendikalar üzerinden yürütülen görüşmeler, eylemler, forum-panel vb. etkinlikler ve atılan adımlar bunun ayaklarıdır.

Güncel sorunların başında OHAL'e paralel olarak emperyalizmle işbirliği içerisinde Suriye'de doğrudan tırmandırılan gerici savaş gelmektedir. Darbe girişimi ardından yaptığımız değerlendirmelerde, AKP iktidarının çöküşe doğru gittikçe efendilerinin çıkarlarına kölece bağımlılığının daha da görünür hale geleceğini vurguladık. ABD ve AB'ye karşı söylemlerinin ikiyüzlülüğüne dikkat çektik. Bu açıdan emperyalizme ve onun Türkiye'deki dayanaklarına karşı mücadeleyi yükseltmek, işçi sınıfını bu yönde taraflaştırmak, ABD ve AB karşıtlığının ulusalcı eksenden kopmasını sağlamak bugünün önemli hedefleridir Bu yönde daha somut adımlar atmalı, daha yoğun bir çabanın konusu haline getirebilmeliyiz. Birbirine bağlı olarak bu adımlarımızın iki yönü olmalı. Bir yandan sınıf bölüklerini harekete geçirmeye dönük ajitasyonu yükseltmeli, diğer yandan burjuvazinin ve AKP'nin emperyalistlere olan bağımlılığını ve ikiyüzlülüğünü teşhir etmeli, "milliyetçiliğin" onların çıkarı doğrultusunda kullanıldığını göstermeliyiz.

Emperyalizmle bağlantısı içerisinde bir diğeri dinci-gericilik konusudur. Dinin sermaye temsilcileri için bir araç olduğu gerçeği giderek daha görünür hale gelmektedir. Darbe girişimi bu açıdan "FETÖ"nün maskesinin düşüren bir rol oynamıştır. AKP'nin bunu kullanmaya çalışması bu sürece bir başka yönden etkide bulunmaktadır. Ortadoğu'da yaşanan gelişmeler -Mısır'da Mursi'nin aldığı darbe- bunun bir başka göstergesidir. Emperyalizmin ve işbirlikçi burjuva devletlerin dayandıkları dinci-gericilik etkisini giderek yitirmektedir. Bugün bu eğilim ileri bir kanala akamıyor olsa da, tersine çevirmenin imkanları önümüzde durmaktadır.

Sonuç olarak, bugünün dünyasının yaşadığı krizler gericiliği ağırlaştırırken, devrimci bir sınıf hareketi geliştirmenin imkanlarını da artırmaktadır. Politik mücadelenin işçi sınıfını taraflaştıracak şekilde yükseltilmediği yerde bu imkanlar burjuvazi tarafından kullanılmakta, gericiliğin koyulaştırılmasına hizmet etmektedir. Bu nedenle komünistler sınıf içerisinde devrimci politik mücadeleyi yükseltmenin yol ve yöntemleri üzerine daha fazla yoğunlaşmak ve bunu somut adımlarla birleştirmek durumundadır. Fırsatları değerlendiremeyip, sınıfı devrimci bir tarzda politikleştirecek adımları ertelemek, tarihin tekerliğini ileriye doğru hızlandıramamak anlamına gelecektir.

3. Ümit Altıntaş Genç Komünistler Buluşması başarıyla gerçekleştirildi!

Gençliği örgütlemek geleceği örgütlemektir!

Darbe girişiminin ardından baskı ve devlet terörünün boyutlandığı, OHAL bahanesiyle keyfi uygulamaların önünün açıldığı bir süreçte, *3. Ümit Altıntaş Genç Komünistler Buluşması*'nı gerçekleştirdik.

Gençliği örgütlemek geleceği örgütlemektir!

Geleceğimizi proletarya devriminde ve proletaryanın öncüsü komünist hareketin saflarında gören genç komünistler olarak buluşmamızı beş ana başlık üzerinden gerçekleştirdik.

Başlıklarımız;

1- Ekim Devrimi ve Bolşevik parti

2- Komünist hareket ve Yeni Ekimlerin parti tarihi

3- Gençlik içerisinde parti çalışması

4- Devrimci partili kimlik/yaşam

5- Yayınlar ve yeni dönem

Kolektif yaşamın damgasını vurduğu buluşmamız, "üzerine gelen kurşunu paylaşmak" olarak tanımladığımız yoldaşlık ilişkilerimizin yoğunlaştığı bir atmosferde geçti. Genç Komünistler, Ümit yoldaş şahsında gençliğin dinamik, atılgan ve özne olabilen yanını temsil ettiklerini bir kez daha kanıtladılar. İşçi sınıfının iktidar mücadelesinde partinin oynayacağı misyonun bilinciyle bir araya gelen genç komünistler partiye bir adım daha yaklaştılar.

V. Kongre'nin "Devrimci bir sınıf hareketi için ileri" şiarını "devrimci bir gençlik hareketi" yaratma iddiası ile bütünlerken, bunu yaratabilecek öznenin önemi orta yerde duruyor. Buluşmamızın misyonu genç komünistler açısından parti ile kurulan bağın güçlendirilmesi, gençlik içerisinde şekillenen mücadele dinamiklerinin partiye kazanılması, gençlik içerisinde özne olabilmenin önemi olarak tanımlandı.

Genç Komünistler olarak partinin çağrısına yanıt verdik. Devrimci bir gençlik hareketi yaratmak için üzerimize düşeni yerine getireceğiz.

Ekim Devrimi ve Bolşevik parti

Ekim Devrimi, proleter devrimler çağının açılışını simgeleyen son derece sarsıcı bir devrimdir. Çok yönlü kazanımları bugün hala günceldir. İnsanlık tarihinde büyük bir çığır açan ve işçi sınıfı ile tüm ezilen halklara yol göstermeye devam eden bu büyük devrim ile onun öncüsü Bolşevik parti üzerine anlamlı tartışmalar gerçekleştirdik.

Ekim'den partiye, partiden bugüne!..

Komünistlerin tarih sahnesine çıkışının boşluktan doğmadığını biliyoruz. Komünist hareket geçmiş tarihsel birikimin devrimci eleştirisi üzerine doğdu ve geleneksel hareketlerle araya keskin sınırlar çekti. Coğrafyamızda Marksizmi bilimsel temelleriyle kavrayan, bu çerçevede işçi sınıfının benzersiz konumunu ortaya koyan, yani Marksizmi sınıfsal özünden kavrayan tek harekettir.

Bu bağlamda komünist hareketin tarihini tartışmalara konu ettik. Pratik deneyimlerini süzerek günümüze sonuçlar çıkardık. Ekim Devrimi'nin temel ilkeleri üzerinden Yeni Ekimler'in partisini tartıştık.

Gençlik içerisinde parti çalışması

Buluşmamızda komünistlerin gençlik çalışması açısından kesintisiz bir deneyime sahip olduğunu vurguladık. Bu çerçevede partinin temel gündemleri ile gençlik çalışmasının hedeflerinin birleşmesi ve bunun örgütsel olarak güvenceye alınması üzerine kolektif bir yaklaşım ortaya çıkardık.

Partinin gençlik içerisinde güç olabilmesinin yolu gençlik çalışmamızın güçlendirilmesinden ve bu zemine dayanarak Genç Komünistleri çoğaltmaktan geçiyor. Partinin V. Kongre'de ortaya koyduğu "devrimci sınıf hareketi yaratma" çağrısına yanıtı gençlik cephesinde alacağımız mesafe ile vereceğiz.

Devrimci/partili kimlik/yaşam

Genç komünistler açısından devrimcileşme süreçlerinde en önemli halkalardan birini devrimci/partili kimlik oluşturuyor. Bu konuda canlı ve verimli bir tartışma gerçekleştirdik.

Oturumlarımız küçük-burjuvaziye özgü kibirli, liberal ve kendini merkeze koyan tartışmaların uzağında, kolektif ve yoldaşça bir zeminde gerçekleştirildi. Aramızda kapitalizme özgü "rekabet" yerine yoldaşça paylaşımlar ve ilişki vardı. Birbirinin eksiklerini tartışma adı altında "ezme" ya da tam tersi "koruma" değil, devrimci eleştiri ve özeleştiri ortamı hakimdi. Dünya görüşümüz ve parti programımız üzerinden ele aldığımız devrimci kimlik tartışmalarını, kamp boyunca pratikleştirdiğimizi ifade edebiliriz.

Şehit yoldaşlarımızda cisimleşen partili devrimci kimlik ve değerler sistemini kuşanarak yeni döneme yükleneceğiz. Kampımız bu açıdan önemli bir basamak oldu.

Son olarak yayınların toplam çalışmamızdaki önemi tarihsel deneyimlerle beslenerek tartışıldı. Bu konuda üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmek noktasında bir irade ortaya konuldu.

Partinin çağrısının gereklerini yerine getireceğiz

Genç komünistler buluşmamız üzerinden yeni dönemde partinin çağrısına yanıt vereceklerini göstermiş oldular. Partiyi gençlik içerisinde güç yapabilmek sorumluluğu genç komünistlerin omuzlarında duruyor. Partimizin ve devrim davasının genç neferleri olarak bu sorumluluğun bilinci ve coşkusu ile yeni bir döneme giriyoruz. Bunu başaracağız. Ümitler '98 yılında tarihsel bir adım atarak "Partiyi kazandılar". Bizler de devrim ve sosyalizm mücadelesini "Partiyle zafere taşıyacağız!"

Genç Komünistler

Yerel yayınlarda üslup ve devrimci sınıf çizgisi

14 yıldır ülke yönetimini elinde bulunduran dinci gericilerin koyulaştırdığı karanlık tablo, toplumun azımsanmayacak bir kesimini rehin almış durumda. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından dinci gericiliği ırkçı-şovenizm sosuna bulayan AKP güdümündeki sermaye iktidarı, "dinci-ırkçılık" gibi bir ucubeliği topluma egemen kılmaya çalışıyor.

Başarısız darbe girişimini fırsata çeviren Tayyip Erdoğan AKP'si, "demokrasi nöbeti" adı altında kitleleri dinci-faşist politikalarının dolgu malzemesi olarak kullandı. Zehirli "demokrasi nöbeti" cereyanı yazık ki fabrikalarda da etkisini hissettirdi. İşçilerin bir kısmı buna tepki gösterseler de kayda değer bir kesim sergilenen rezil oyunun figüranı olabildi. İşçiler arasında bazı gerilimlere de yolaçan bu durum, devrimci sınıf çalışmasında gericiliğe karşı mücadelenin önemini daha da artırmıştır.

"Geçici sapma" durumu

Dinci-ırkçılığın sınıf saflarındaki etkisi bir sapmayı anlatıyor aynı zamanda. Zira gericiliğin emekçilerin inançlarının istismar edilerek yayılması, sınıf kimliği, sınıf kültürü, sınıf mücadelesi, sınıf birliği ve kardeşliği gibi değerleri aşındırıyor. Bu ise çalışma ve yaşam koşullarının daha da ağırlaşmasına, sermayenin keyfi dayatmalarda sınır tanımamasına zemin hazırlıyor. Oysa en geri bilinçli işçi bile insanca çalışma ve yaşam koşullarına özlem duyar.

Sapma, işçilerin özlemi ile tercihleri arasındaki zıtlıkta belirginleşiyor. Dinci-ırkçılığın etkisi altına giren işçi, bu siyasi "tercihi" ile farkında olmadan kendi özlemlerini boğan bir canavarı besliyor. Elbette siyasi tercihindeki sapmaya rağmen hak arama mücadelesine katılanlar da var. Mücadeleye atılan işçilerin bilinçlenme süreçlerinin hızlanması, sınıfsal çıkar ile siyasi tercih arasında bu çatlağın giderilmesinin en azından nesnel koşullarını hazırlar.

Ancak nesnel koşullarının oluşması bu sapmanın kendiliğinden ortadan kalkacağı anlamına gelmiyor. Mücadelenin hazırladığı nesnel zeminin işçilerin bilincinin dönüşümüyle sonuçlanabilmesi için öncü müdahale olmazsa olmazdır. Bu olgu devrimci sınıf çalışmasının kritik önemine işaret eder. Dolayısıyla gerici ideolojilerin egemenliğini parçalama mücadelesi devrimci sınıf çalışmasının temel kıstaslarından biridir. Bu çalışmada özellikle somut verilere (hem kapitalist üretim ve bölüşüm ilişkileri hem sermaye iktidarı kesintisiz şekilde veri üretir) dayandırılan politik mesajların her imkan kullanılarak kesintisiz şekilde sınıfa taşınması gerekir.

Yerel yayınların kritik rolü

Devrimci sınıf çalışmasının temel araçlarından biri yerel yayınlar. Yazılı ve görsel yayınlara sosyal medyayı da ekleyebiliriz. Bu yayınların hem nispeten yaygın dağıtılabilmesi hem sınıf tarafından kabul görmesinden dolayı önemi büyüktür. Geniş işçi kitlelerine seslenmenin araçları olan yerel yayınların dilinin popüler, üslubunun geniş sınıf kitlelerinin durumunu gözetmesi ne kadar önemliyse, mesajlarının politik olması da o ölçüde önemlidir.

Toplumsal muhalefetin zayıf, gerici burjuva ideolojilerin sınıf kitlelerinin geniş kesimlerini etkilediği bugünkü gibi koşullarda, içeriği zayıflatmadan uygun dil ve üslubu tutturmanın belli zorlukları var. Yanı sıra gericiliğin etkisindeki işçilerden olumsuz tepkilerin

gelmesi de kaçınılmaz. Bu nesnelliğe rağmen sınıf devrimcilerinin ilkesel duruştan taviz vermemeleri büyük önem taşıyor.

Elbette devrimci militanlar da sınıfla karşılıklı etkileşim içindeler. Devrimci siyasal faaliyetin diyalektiğidir bu. Kitle çalışmasında ustalaşma, sınıfla diyalog kurmaya uygun bir dilin-üslubun oluşturulması ve bu konuda yaratıcı yöntemler geliştirmek için işçilerden gelen tepkiler yol göstericidir aynı zamanda. Özellikle dinci-ırkçılığın yaygın olduğu dönemlerde gerici tepkilerle karşılaşmak kaçınılmazdır. Bu gerici tepkiler karşısında gerilememeli, uygun bir üslupla gericiliğe karşı her koşulda mücadele sürdürülmelidir. Gericilik dönemlerinde kimi zaman işçilerin komünistlere saldırtıldığını da biliyoruz. Buna rağmen komünistler sözlerini söylemekten geri durmamışlardır. Sınıfın nesnel bilinç ve örgütlülük düzeyi üslup ve biçime özen göstermeyi zorunlu kılsa da, hangi gerekçeyle olursa olsun sözün özüne dair tartışma olmamalı, mesaj politik olmalıdır.

Verili durumu değiştirme iradesi

Sınıfı devrimci temelde politikleştirmek amacıyla gerçekleştirilen öncü müdahale sırasında sınıfın verili durumuyla yaşanan etkileşim yer yer mesajı etkili bir şekilde iletmekten geri durma ya da yeterince tok olamama sorununun yaşanmasına yol açabiliyor.

Böylesi tutumlar niyetten bağımsız olarak tehlikeli ve kaygan bir zemin yaratmaya müsaittir. Bunun önünü kesmenin en etkili yolu partinin stratejik çizgisine dayalı ilkesel tutumdan taviz vermemektir. Elbette verili durumu gözardı edemeyiz. Ama onun farkında olmakla kendini ona uydurmak ayrı şeylerdir. Sınıfın verili durumunu dikkate almayan bir öncü müdahalenin istenen sonucu yaratması nasıl mümkün değilse, kendini bu durumla sınırlayan müdahalenin öncü niteliği de eksik kalacaktır.

Verili nesnel durumu nedenleriyle kavramak, olgu ile nedensellik arasındaki bağı sınıf nezdinde görünür kılmak, sınıfı esir alan gerici ideolojilerin zincirlerini kıran özne durumuna gelebilmesi için hazırlamak vb... Bunları verili durumu değiştirme bilinci ve iddiasına dayalı bir çalışma tarzı ile başarmak mümkündür. Öncü müdahalenin gücü, etkisi ve başarısı bu alanlarda alınacak mesafeyle belirginleşecektir.

Uygun üslup, sağlam ilke, güçlü söz

Devrimci bir sınıf hareketi yaratmanın taşıdığı kritik öneme sık sık vurgu yapıyoruz. Dinci-ırkçılığın dayattığı karanlık tablodan tek çıkış yolu öznesi işçi sınıfı olan örgütlü birleşik mücadeledir. Bunun için sınıf hareketinin devrimci temelde politikleştirilmesi gerekmektedir. Tüm bunlar devrimci sınıf hareketi yaratma hedefiyle kesişiyor. Parti için bu, sınıfla devrimci temelde birleşiminin de koşuludur aynı zamanda.

Bu hedefleri gerçekleştirmenin yerellerden bağımsız olmayan ama onları aşan uzun soluklu, kararlı bir mücadele gerektirdiği aşikar. Bununla birlikte sınıfla dolaysız etkileşimin temel araçlarından biri olan yerel çalışmanın/yerel yayınların bunda oynayacağı rol de özel bir önem taşıyor. Ancak yerel yayınların bu devrimci rolü oynayabilmeleri için üç temel noktada tutarlı bir çizgi inşa etmeleri gereklidir. İlki, uygun dil ve üslup sorunu. Sınıfla organik bağ içinde olan komünistlerin yaratıcı bir çaba ile sınıfın benimseyeceği bir dili ve üslubu hayatın içinde yaratmalarıdır. İkincisi, devrimci ilkesel tutumdan taviz vermemektir. Sınıfın verili durumuna takılmadan, bazı gerici tepkileri göze alarak ilkesel tutumda net bir duruş sergilemek. Üçüncüsü, gerilik ifade eden verili koşullara takılmadan politik mesajı net vermek, sözü güçlü söylemektir.

Bir bütün olarak bu devrimci çizgi kolektif çabayla inşa edildiğinde, sınıf devrimcilerinin farkını, samimiyetini, kararlılığını, ciddiyetini, tutarlılığını işçi sınıf nezdinde görünür kılacak, en azından öncüleri şahsında partiye yakınlaştıracaktır. Bu hedefe hemen varılmasa bile, varılacak nokta burasıdır. Zaten bunu başarma yolunda mesafe katetmeden ne sınıfı devrimcileştirmek, ne partiyi maddi toplumsal zeminine oturmak, ne de tarihsel misyonumuzu oynamak mümkün olur.

Sektörel birlik deneyimi

Z. Yalçınkaya

İşçi hareketinin her ileriye çıkışı yıllardır sendikal ihanet duvarına çarpıyor. Sendikal alana etkin bir müdahale ihtiyacı sektörel birlik çalışmasını gündeme getirdi. Neredeyse on yılı bulan birlik çalışması geçtiğimiz yıl anlamlı bir mesafe katetti. Oldukça zengin ve öğretici deneyimler kazandık. Bu deneyimler ışığında sektörel birlik politikası ve pratiğimize ilişkin bazı noktaların altını çizmek bir ihtiyaç.

Birlik çalışması "bağımsız" mıdır?

Sektörel birlik çalışmasının "dolaysız" bir parti çalışması olmadığı yeterince açık. Ama bundan, bu çalışmanın parti çizgisinden ve çalışmasından bağımsız olabileceği gibi bir sonuç çıkarılamayacağı açık.

"Birlik bugün sendikal zemine etkin devrimci müdahalemizin amaca uygun bir aracıdır. Sendikalar alanında ve işkolları üzerinden yürüttüğümüz çalışmayı kolaylaştıran meşru bir biçimdir." (Birlik çalışması üzerine, MK Toplantı Tutanakları)

Alıntıdan da anlaşılacağı gibi, birlik sınıf çalışmamızın sendikal boyutunda devrimci müdahalenin, partinin bu alandaki politikalarını sınıfa taşımanın "uygun bir aracı"dır. Ona bundan öte veya bundan geri bir misyon biçmek, buradan doğru "bağımsızlık" tartışmalar yürütmek doğru olmayacaktır.

Taktik politika ve esneklik nasıl anlaşılmalı?

İşçi hareketinin mevcut durumu, taktik politika planında esnekliği, bu çerçevede değişik araç, yol ve yöntemler kullanmayı gerektiriyor. Fakat bu "esneklik", belirlediğimiz politikaların devrimci stratejimize hizmet etmesi gerektiği gerçeğini gözden kaçırmaya yolaçmamalıdır.

Sınıf hareketine müdahalemizde parti çizgisine uymayan hareket tarzı, yaklaşım ve söylemleri taktik politika ve esneklikle açıklayamayız. İşçi hareketinin mevcut geriliğinin devrimci müdahale noktasında önümüze büyük engeller çıkardığı bir gerçek. Sınıf saflarında ekonomik istemler üzerinden kendini dışa vuran ve yaygınlaşan bir tepki ve hoşnutsuzluk var. Bu yanıyla her fabrika kaynayan kazan aslında. Taktik politika elbette sınıfı buradan doğru kucaklamaya çalışmayı gerektirir. Fırtına sürecinde aslında büyük oranda bunu yaptık. Bu noktada oldukça başarılı da olduk.

Tam da burada sorulması gereken soru, beraberinde işçileri sınıfa karşı sınıf çizgisine çekme doğrultusunda ne kadar çaba harcadığımız, bunu ne kadar yapabildiğimizdir. Bu noktada çok da başarılı olamadığımız bir gerçek. Burada elbette bizi aşan bir nesnellik var. Ama burada önemli olan, biz bunu etkin bir biçimde yapmaya çalıştık ama sonuç alamadık diyebiliyor muyuz? Bu açıdan hiçbir şey yapılmadı denilemez elbette ama yeterince yapmadığımız bir gerçek.

Fırtınanın geri çekilmesi sürecinde, hareketli günlerde yaşanan gericiliğin daha fazlasını üzerimizde hisseder olduk. Bu doğal bir durumdu. İşçiler bir öfke patlaması yaşayarak bizimle birlikte fiili meşru mücadele yolunu tutmuşlardı. Birlik ile süreç önemli bir yere geldi ve işçi hareketinin bilinci ile eylemi arasındaki açı farkının sınırlarına dayandı.

düştüğünü açıklayamadığı için, bize karşı mesafe arttı. Buna Türk Metal ve devletin sistematik çalışması da eklenince, işçi kitlesinin ana gövdesi bizden uzaklaştı. Samimiyetimize inanıyor olsalar da, politik olarak bizden uzak oldukları bir gerçek. Fırtınanın ardından işçi hareketinin yaşadığı tıkanma tam da burası ve buradan ileriye çıkış olmadan yol yürünemez, en azından devrimci yol yürünemez. Bu durum önümüzdeki dönemin görevlerine ışık tutuyor.

İşçi hareketinin mücadele içinde ileriye doğru yol yürüdüğünü ve devrimcileştiğini tarihsel deneyimlerden biliyoruz. Ama bunun kendiliğinden olmadığı da deneyimlerle sabit. İşçi-yığın hareketini geliştirmek ile onu devrimcileştirmek süreci birbirinden koparılamaz. Sınıfa dönük her müdahalemiz, işçileri harekete geçirip maddi-moral kazanımlar etmek kadar onu devrimcileştirmeyi de hedeflemelidir.

Bunun oldukça zor olduğu bir gerçek. Denge iki yönüyle de iyi tutturulabilmeli. Burada yaşadığımız en önemli sorunların başında dil ve üslup sorunu geliyor. Sol getto ya da grup dilinden kurtulmamız gerekiyor. Sınıf dili kullanmada öyle ustalaşmalıyız ki, verili geri tablosunda bile ona anlatamayacağımız, önyargı duvarlarını aşamayacağımız hiçbir konu kalmasın. "Esneklik" ya da "taktik politika" adına bundan uzak durmak, işçilerin geri bilincine teslim olmaktır.

Süreç içinde Birlik farklılaşmış mıdır?

Söze şöyle girmek belki daha isabetli olacaktır. Metal Fırtına sürecinde çok büyük bir iş başardık! Bunu kimse yadsıyamaz, yadsımıyor da. Öyle ki dışımızdaki kimi güçler,"*boylarının bin katı büyüklüğünde bir iş başardılar*" biçiminde değerlendirmeler yapabildiler. Atomize edilmiş bir işçi gerçeği ile karşı karşıya olan bizler, önümüzde duran engelleri cesaret ve cüretle aşarak, belki basit bir tepki hareketinden öteye geçemeyecek bir hareketi koca bir işçi hareketine dönüştürmeyi başardık. Bunun imkanlarının oluşmasını sağladık. Fabrikalar arası kurul gibi örgütlenmelerin oluşmasının önünü açtık ve ona öncülük ettik. O güne kadar dışardan seslenme dışında sınırlı bağlarımızın olduğu stratejik fabrikaların öncü işçileriyle ortak masalar kurup süreç planlamaları yaptık. Bunlar başlı başına büyük başarılardı. Bu yanıyla Metal Fırtına süreci partimiz açısından son derece önemli bir deneyimdir.

Ama fabrikalarla olan bağlarımızın sınırlılığı harekete dönük somut müdahalenin sınırlarını da belirledi. O sınırdan öteye geçemedik. Tam da bu noktada belirtmek gerekir ki, 2017 toplu sözleşme sürecine ve beklentilerimize bu deneyim üzerinden bakmamız lazım. Taktik politika planında ne kadar isabetli hamleler yapsak da, fabrika zemininde mesafe alınamadığı sürece ileri gidilemeyecektir. Aksi yöndeki beklentiler hayaldir ve hayal kırıklıklarından başka bir şey yaratmayacaktır.

"Sınıf hareketindeki gelişmeler, bizim kazanacağımız somut mevziler, beklenmedik başka olanaklar, ortaya yeni durumlar çıkarabilir ve bizi yeni tercihlere götürebilir ya da mevcut örgütsel biçim yeni misyonlar kazanabilir." (MK Toplantı Tutanakları)

Bu alıntıya da dayanılarak, Metal Fırtına süreciyle Birlik'in bir işçi örgütü haline geldiği ve bu hareketin gelişim süreciyle birlikte farklı bir misyona büründüğü yönünde değerlendirmeler yapılabiliyor.

Fırtına sürecinin başındaki durumda değiliz elbette. Birçok fabrika ile somut bağlarımız var. Bu bağlara örgütsel formlar vermeye çalışıyoruz. Metal sektörünün stratejik fabrikalarında ismimizin anılmadığı fabrika yok desek abartı olmayacak. Bir dizi fabrikada işçiler bizi takip ederek kendi çaplarında politika geliştirmeye çalışıyorlar. Hatta bizden bağımsız kendilerini Birlikçi olarak ifade eden işçilerle bile karşılaştık. Ama bu kadarı böyle bir tespit yapmak için yeterli değil.

Bazı soruların yanıtları bu açıdan Birlik'in durumuna açıklık getirecektir. Birliğin kitle etkinliklerine bu süreç içinden ne kadar

işçi katıldı? Bu işçi kitlesi Birlik'i ne kadar açıktan sahipleniyor? Devlet ya da sermaye baskısı karşısında bize karşı tutumları nasıl? Kendini Birlikçi olarak ifade eden işçiler bizim politik yönlendirmelerimize ne kadar açıklar? Sorular daha da çoğaltılabilir. Bu sorulara vereceğimiz cevaplar henüz yukardaki tespite dayanak yapılabilecek bir durumla karşı karşıya olmadığımızı gösteriyor.

Tablo böyle iken, Birlik bir işçi örgütü haline geldi demek, gerçekliğe tam denk düşmeyen bir değerlendirmedir. Sağlıklı değerlendirme şu olacaktır. İşçi sınıfı halihazırda ekonomik zeminde hareket ediyor. Birlik bu zemindeki hareketlilikle somut bağlara sahip ve bir odak olarak orta yerde duruyor. Bu yanıyla ciddi bir potansiyelle karşı karşıyayız. Sınıf devrimcileri bu potansiyeli devrimci bir sınıf hareketine evriltmek için çok yönlü olarak yüklenmek zorundadırlar.

Sınıfla devrimci temellerde bütünleşmek için!

Sektörel birlik çalışmamız Metal Fırtına sürecinde son derece zengin deneyimler kazandı. Sanayi proletaryasının merkezine ayak bastık. Halihazırda tam olarak karşılığını üretmese de, örgütsel zeminler oluşturabilme noktasında önemli bir mesafe katettik. Fabrikalarda oluşan ya da embriyon durumunda olan zeminler bugün için güdük ve büyük bir bölümü potansiyel enerji diyebileceğimiz türden. Bu potansiyeli işçi sınıfı ile devrimci temellerde bütünleşmek noktasında en iyi şekilde değerlendirmek günün en önemli görevlerinden biri, hatta başlıcası.

Her zamankinden daha fazla enerji ve çabayla sınıfı dönüştürmeye çalışırken, kendi devrimci dönüşümümüzü sağlamak için de fabrikalara!

Tırmanan siyasal gericilik...

(Baştarafı s.6'da)

dönem gelişmeleri bunun imkanlarının giderek artacağını gösteriyor.

Bu olgunun farkında olan sermaye devleti, Greif direnişinin hemen ardından, metal sürecininse ön günlerinde "işçi eylemleri radikalleşiyor" tespitini yapmıştı. Kapsamlı sosyal yıkım programını devreye sokmak için fırsat kollayan sermaye devletinin, burjuvazi açısından giderek belirginleşen bu tehlikeyi bertaraf etmek için her türlü yöntemi devreye sokacağı açıktır.

***

Gelişmeler gösteriyor ki, her açıdan zorlu bir dönemden geçiyoruz. Komünistler olarak bütün bu olup bitenlerin "bunalımlar ve savaşlar" döneminin olağan seyri içerisinde cereyan ettiğini biliyor ve şaşırmıyoruz. Evet, can çekişen emperyalist kapitalizm dünyamızı büyük bir yıkıma doğru sürüklüyor ve bu gidişe dur diyecek yegane güç örgütlü-devrimci işçi sınıfıdır. Dolayısıyla, sınıfı örgütlemek, devrimci sınıf çizgisine kazanmak yaşamsal bir öneme sahiptir.

Bu bilince sahip olan komünistler olarak, zor dönemin önümüze çıkardığı temel tarihsel sorumlulukları yerine getirmek için adımlarımızı hızlandıralım!

Devrimci politika ve örgüt sorunu ekseninde...

İşçi-emekçi kadın çalışması

İşçi-emekçi kadın çalışması üzerine uzun dnemdir yoğunlaşıyoruz. Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz kimi etkinliklerde de kadın çalışmasının sorunlarını ve ihtiyaçlarını ele aldık, bu temelde tartışmalar yürüttük. Çıkan sonuçları yerel alanlarda atılan adımlarla birleştirdik. Düne göre daha ileri bir noktada olsak da, hedeflerimiz üzerinden aldığımız mesafenin sınırlı olduğunu söyleyebiliriz.

Sınıf çalışmamızın organik bir parçası olan kadın işçi çalışmasında yaşadığımız zorlanma, sınıf çalışmamızın mevcut durumundan bağımsız olmadığı gibi, ülkedeki gerici siyasal atmosferden de bağımsız değil. Ancak, koşullar ne olursa olsun, kadın işçi ve emekçiler arasında devrimci sınıf çalışmasına yoğunlaşmak ve kadın işçilerin siyasal sınıf bilincini geliştirmek görev ve sorumluluğuyla yüzyüzeyiz.

Bu temelde kadın işçi çalışmamızın ihtiyaçlarını devrimci politika ve örgüt sorunu temelinde ele almaya çalışacağız.

Sınıf çalışmasının organik bir parçası!

Zor bir döneme girmiş bulunuyoruz. Darbe girişimi ile birlikte rejim krizinin daha da derinleştiği, OHAL'le beraber baskı ve terörün alabildiğine tırmandığı, siyasal gericiliğin bir karabasan gibi toplumun üzerine çöktüğü bir süreçten geçiyoruz. Türk ordusunun Suriye'de fiilen savaşın içine girmesi, bu tabloyu daha da derinleştiren bir rol oynuyor. Uzun dönemdir işçilere, emekçilere, Kürt halkına, kadınlara ve gençlere yönelik amansızca süren saldırılar, kitle hareketinin geri çekilmesinde temel bir rol oynadı. Baskı ve terörle birlikte siyasal olarak da belirsizlik taşıyan bu süreç, bir yandan geniş emekçi kesimlerde umutsuzluk ve karamsarlığı derinleştirirken, öbür yandan da her geçen gün mücadele dinamiklerini artırıyor.

Bu tabloyu değiştirecek yegane toplumsal güç işçi sınıfıdır. İşçi sınıfının devrimcileştirilmesi komünistlerin siyasal çalışmalarının merkezinde durmaktadır. Sınıf çalışmamızın organik bir parçası olan kadın çalışmasına da bu perspektif yön veriyor.

İdeolojik-politik açıklık!

Başarılı bir devrimci politik çalışma için temel koşullardan biri ideolojik-politik açıklıktır. Bu temel doğru kadın çalışmamız için de geçerli. Kadın çalışmamızın temel hedefi kadın işçi ve emekçilerin siyasal sınıf bilincini geliştirmek ise, devrimci kadrolar açısından, marksist-leninist dünya görüşünü ve onun ülkemizdeki somutlaşmış hali olan parti çizgisini özümsemek ve bilince çıkarmak temel önemdedir. Zira ideolojik çizgi, yönelimleri, şiarları, gündelik politikaları doğrudan belirler.

İçinde yaşadığı düzen gerçekliği konusunda açık bir sınıf bilincine sahip olmayan bir emekçinin, onun değişmesi için vereceği mücadele de sınırlıdır. Son süreçte daha da ağırlaşan gerici atmosferin de etkisiyle ilerici güçlere sirayet eden umutsuzluk ve karamsarlığın, toplumun en geri bırakılan kesimi olan kadınlarda üzerinde de önemli

etkiler yarattığı açıktır. Dolayısıyla her güncel gelişmeyi etkili bir biçimde ele alarak, kadınların devrimci sınıf bilincini geliştirmek büyük bir önem taşımaktadır.

Geride kalan süreçte kadın işçi ve emekçileri de doğrudan etkileyen bir dizi güncel gelişme yaşandı. Ensar/taciz skandallarından dış politika krizlerine, darbe girişiminden Kürt halkına saldırılara kadar, tüm güncel gelişmeleri marksist bakış açısıyla ele alarak, kadınların bilincini geliştirmek doğrultusunda ne kadar etkili bir şekilde değerlendirebildik? Bu yönüyle pratiğimize bakmalı, eleştirel bir bakışla sorgulamalı, yetersizliklerimizi saptayarak, geleceğe dönük sonuçlar çıkarmalıyız.

Yerel örgütlere düşen sorumluluk

Kadın çalışmamızda daha güçlü merkezi politikalar ortaya koymak, bakış açımızı geliştirecek bir çalışma içine girmek, incelemek, araştırmak, bu alanda daha fazla yoğunlaşmak bir ihtiyaç. Bu bir yanıyla kadro sorunu iken, düşünsel kolektif çaba da önemli bir yerde duruyor. Kadın işçi çalışmamızda dayanaklarımızın zayıflığı bu açıdan önemli ve aşılması gereken bir sorun alanı.

Merkezi politikaların daha güçlü belirlenmesi ihtiyacının yanı sıra yerele doğru inildiğinde karşımıza başka zorluklar da çıkıyor. Politikaların yerellerde özgülleştirilmesinde, hatta gündemleştirilmesinde sorunlar yaşanabiliyor.

Her bir çalışma alanımız, kadın çalışmasını yerel çalışmanın bir parçası olarak ele alabilmelidir. Çalışmanın mutlaka kadın boyutu olabilmeli, politikaların belirlenmesi, çalışmanın yönelimlerinin netleştirilmesi konusunda özel görevlendirmeler yapılabilmelidir. Zira işbölümü ve bu temelde düşünsel çaba ve yoğunlaşma, çalışmanın verimini artıracaktır. Dolayısıyla yerel kadın çalışmasının politikalarının belirlenmesi, örgütlenmesi ve istikrar kazanmasında yerel parti örgütlerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

Bu tabloda kadın işçi ve emekçilerin eğitimi önemli bir yerde duruyor. Zira, eğitim grubu/çalışma grubu ile komisyon ilişkisini doğru temellerde kuramadığımızda, asgari bir bilinç kazandıramadan bir araya getirdiğimiz güçlerin bir dizi etmenle dağılmaları ile yüz yüze kalabiliyoruz.

Dolayısıyla, kadın çalışmamızda yerel örgütlerimiz, yerel politik hedefleri belirlemenin yanı sıra kadın işçilerin eğitimini de öncelikli bir görev olarak önüne alabilmeli, güncel gelişmelerle bağı içinde sistematik eğitim programları oluşturabilmelidir. Bu, çevremizdeki kadın işçilerin siyasal bilincinin geliştirilmesini, böylece siyasal çalışmaya daha aktif katılımlarını kolaylaştıracaktır.

Öncelikle yüklenilmesi gereken...

Bugün kadın çalışmamız açısından çok yönlü bir yüklenmeye ihtiyacımız var. Güçlü merkezi politika ile güçlü yerel inisiyatifler, kadın işçilere dönük sistematik eğitim programları, kadın işçi çalışmasında somut hedeflere dayalı çalışma programı, yayınların işlevsel ve etkin kullanımı vb... Ancak bugün öncelikle daha güçlü merkezi politikalarla birlikte daha güçlü yerel inisiyatiflerin oluşturulması ve bu temelde daha güçlü bir iradenin ortaya konulması belirleyici bir yerde durmaktadır.

Devrimci bir sınıf hareketi için!

Sermaye kendi rolünü oynuyor!

Geçtiğimiz yıl metal işçisinin Bursa'da başlayan ve yaygınlaşan eylemleri Türk Metal çetesinden kurtulmaya evrilmişti. O günden bugüne metal işçisinin yaşamında neler değişti? Başta metal olmak üzere bütün sektörlerde yüzlerce işçi sudan gerekçelerle işten atılırken, öte yandan üretim hızlandırıldı, zorunlu mesailer dayatıldı, baskılar artırıldı, vb...

Metal Fırtınası'nda sermaye, ihanetçi sendikal çeteler ve devletin kolluk güçleri rollerini çok iyi oynadılar. Çünkü yaşanan süreçten gerekli sonuçları çıkardılar. Bunu sadece metal patronları değil diğer sektörlerdeki sermaye adına da söyleyebiliriz.

Peki metal işçisi bu süreçte oynaması gereken rolü oynadı mı?

En son 6 Mart eylemi tabloyu daha açık ortaya koydu. Metal işçisinin en ileri bölüğü Reno işçisi, önce işten atılmalara karşı sonra da ek zam talebiyle fabrika içinde çeşitli eylemler gerçekleştirdi.

Metal Fırtınası'ndan ders çıkaran sermaye öncü işçileri işten atmayı sürdürürken, Reno'da bu saldırıya karşı iş durdurmaya çalışıldı fakat yönetim işçi getirip çalıştırdı. İşçiler eylem yapsalar da, gözaltı, mahkeme kapısı derken bir-iki hafta içinde ortalık süt liman oldu.

İşçilerin her ayağa kalkışında sermaye ve yandaşları daha deneyimli, daha örgütlü ve daha pervasız bir şekilde işçilerin karşısına çıkıyorlar.

Mücadele süreçleri iki sınıfın karşı karşıya geldiği, çıkarları için savaştığı süreçlerdir. Bu bir sınıf savaşıdır, herkes kendi çıkarları için savaşır. Gücünü ve birliğini sağlamlaştırmayan kaybeder. Sermaye kendi çıkarları doğrultusunda kararlılıkla savaşırken, işçi sınıfı için bunu söylememiz mümkün değil henüz. Siyasallaşmış ve sınıfsal temelde bakabilen öncü işçilerden ve taban örgütlülüklerinden yoksun bir işçi sınıfı sermayeye karşı dişe diş bir mücadele yürütme başarısını gösterememektedir.

İşçiler sermayenin saldırıları karşısına mücadele kararlılığıyla çıktıkları halde sonuç yenilgi olabilir. Sermaye ve onun hükümeti daha pervasız saldırabilir ve bastırabilir. Fakat durum böyle değil. İşçi sınıfımız hala kaçak dövüşüyor ne yazık ki. Bunun işçilere bir şey kazandıramayacağını, bu şekilde varolan kazanımlarımızı da kaybedeceğimizi ısrarla anlatabilmek durumundayız.

Neden "Eşit işe eşit ücret"?

Kapitalistler daha fazla kar etmek için her zaman her yol ve yöntemi kullanarak sömürüyü artırmaya çalışırlar. Bunu ulusal/etnik kimlikler üzerinden de gerçekleştirirler. Bugün Amerika sermayesi Hispanic kökenli, Fransız sermayesi Afrika kökenli işçileri daha düşük ücretlerle ve kötü koşullarda çalıştırıyor. Türkiye'de ise dün Bulgaristan ve Azerbaycan'dan, bugün Suriye'den gelenler çok düşük ücretlerle ve son derece kötü koşullarda çalıştırılıyorlar. "Eşit işe eşit ücret" sadece emekçi kadının sorunu değil, iki karşıt sınıf arasındaki sorundur.

Sermayenin diğer bir oyunu da "ücret makası"dır. Düne kadar farklı ücret politikasına işçileri bölmek ve ücretleri aşağı çekmek için başvurmaktaydı. Böylece işçiler arasındaki birliğin önünü geçmeyi hedeflemekteydi. "Eşit işe eşit ücret" talebimiz ile eski ve yeni işçi arasındaki ücret makasının kapatılması, ortak bir sınıf tavrı olmak durumundadır. Bu talepler sermayenin sömürü koşullarına sınırlama getirir. İşçileri sermaye karşısında güçlendiren, birliğini pekiştiren, ücretlerin düşmesini engelleyen bir rol oynar.

Nitekim öncü metal işçilerinin devrimci mücadele programında bu sorunlara dair çözüm üç talep üzerinden formüle edilmiştir:

* İnsanca yaşamaya yeterli asgari ücret!
* Eski ve yeni işçi arasındaki ücret makası

kapatılsın!

* Eşit işe eşit ücret!"

Sermaye neden ücret makasını kapatıyor?

Sermaye farklı araç ve yöntemlerle biz işçileri zaptu rapt altına almaya çalışıyor. Dün ücret makasıyla işçileri birbirine düşürürken, şimdi de bu makası kapatarak yine birbirine düşürüyor. Örneğin kendi fabrikamda yeni işçi olduğum için, aynı ücreti almam eski işçileri oldukça rahatsız etti. Birçoğundan çok daha da zor bir makinada çalışıyor olmam bir anlam taşımıyor onların gözünde. Aynı ücreti almam sırf yeni olduğum için birçoğunda huzursuzluk yaratabiliyor. Fakat yıllardır çalışan bir işçi, iş güvencesi olmadığı için işten atılıp başka bir fabrikada çalışmaya başladığında, aynı sorunu orada yaşayabileceğini hesap etmiyor. O sadece daha kıdemli olduğunu, bundan ötürü hak ettiğini düşünüyor. Sermaye işçileri atomize ederek rahat bir şekilde sömürmenin peşindeyken, işçi kardeşlerimiz bundan bihaber kendi arasında rekabet halinde!

En ilerisi diyebileceğimiz Reno işçisi, ücret makasının kapatılmasına karşı, ücret adaletsizliği adı altında "ek zam" talebiyle mücadeleye yöneldi. İşten atılan arkadaşları için bu kadar ısrar göstermezken, "Ver kurtul!" şiarıyla sürdürdü mücadelesini. Bu geri talebe karşı programımız çerçevesinde "insanca yaşanabilir ücret ve çalışma koşulları" ve "eşit işe eşit ücret" taleplerini öne çıkarmamız ve işçilere bunu tartıştırmamız gerekiyor.

Kim kimden kurtuluyor?

Kapitalist üretim ilişkileri içinde iki sınıfın çıkarları taban tabana zıttır. Metal işçisinin en ileri bölüğü Reno işçisi sermayeye kendisinden kurtulmasının yolunu gösteriyor: "Ver kurtul!" O kadar ücrete kilitlenmiş ki; sen tezgah başında anamı ağlat, cumartesi-pazar deme çalıştır, mesaimi verme, bir makinaya bakarken dört makineden sorumlu tut, bantın hızını üç katına çıkar, istediğin zaman işten at, elde savunma kağıtları dolan, hakaret yağdır, mobing uygula, iş cinayeti yaşat, önemli değil diyor! Sen yeter ki "Ver kurtul!"

İşçiler elbette bugün asıl biz işçilerin onlardan kurtulması gerektiğini düşünemiyor. Binlercemiz küçük bir azınlığın sefahatı için çalışıyor. Fabrikalarda gün yüzü görmezken, yalnızca üretim araçlarına sahip oldukları için bizi azgınca sömürenlerden kurtulmamız gerekmiyor mu? Her koşulda bunu anlatmamız, işçilerin hiç değilse öncülerinin bilincine kazımamız gerekiyor. Bütün bir propagandamızın buna hizmet etmesi gerekiyor. Tüm sorun bunun sade ve etkili bir biçimde ortaya konulabilmesi.

Sınıfın geri bilincinin üzerine gereğince gitmeyen her müdahale çabası sonuçsuz kalacaktır. Eksiklikleri, zayıf ve zaaflı yanları ortaya koymalı, işçilerin yaşananlardan dersler çıkarmasını sağlayabilmeliyiz.

İktidar bilincini geliştirmek için!

Komünistler mücadele taleplerini yıllar öncesinde "Metal işçilerinin devrimci mücadele programı"nda net bir şekilde ortaya koymuşlardır. Bu net duruşu sınıf kitleleri içerisinde canlı bir şekilde propaganda etmek gerekmektedir. İşçilerin geri bilinçlerinin basıncıyla bundan geri durmak gibi bir zayıflığa düşmemeliyiz. Bu, sarı sendikaların ve reformistlerin işidir. Onlar bu düzende kırıntılar için çırpınıyor ve sınıfın bilincini bulandırıyorlar. Reformizmin misyonu budur ve her zaman bunun gereklerini yerine getirecektir.

Elbette ekonomik mücadele işçi sınıfının temel mücadele biçimlerinden biridir. Burada tüm sorun, bu mücadelenin devrimci bir sınıf hareketi yaratma hedefine nasıl bağlanacağı, ekonomik mücadele ile politik mücadele arasındaki ilişkinin nasıl ele alınacağıdır. Kırıntı haklar ve ücretler elde etmeyi amaçlaştıran bir mücadele çizgisiyle devrimci bir sınıf hareketi geliştirilemez.

Devrimci mücadele iktidar mücadelesidir, işçi sınıfının sermayeden kurtulması mücadelesidir. Bu mücadelenin motor gücü işçi sınıfıdır. Sınıfı devrimcileştirmeden, onu "sınıfa karşı sınıf" temelinde mücadele sahnesine çıkarmadan, dolayısıyla iktidar bilincini geliştirmeden, devrim ve sosyalizm mücadelesinde mesafe alınamaz.

Komünist metal işçisi

Ajitatör ve propagandistin özelliklerine dair

Partimizin teorik-programatik üstünlüğünü pratikteki çalışmalarımıza ne denli başarılı bir şekilde yansıtabiliyoruz? Sınıf, kadın ya da gençlik alanlarında yürüttüğümüz ajitasyon ve propaganda çalışmalarını ne denli iyi yapabiliyoruz? Bu sorular çerçevesinde birer ajitatör ve propagandist olarak her yoldaş başta kendi pratiği olmak üzere konuya eleştirel bur gözle yaklaşmalıdır. Bu alanda kendimize misyon biçmeli, bu konuda en iyiyi elde etme çabasında olmalıyız.

Deneyimlerden öğrenmeliyiz!

Bizzat pratiğin içinde, işçi ve emekçilerle yüzyüze gelindikçe bu alanda elde edilen deneyimler öğreticidir. Ancak bu konuda marksist literatürde yer alan deneyimleri de özel olarak incelemeli, bugüne sonuçlar çıkarabilmeliyiz.

Marksist bakış açısına göre ajitatör ve propagandistin özelliklerine dair Kalinin'nin "Bolşevik Ajitasyon Üzerine" başlıklı kitabı bu açıdan oldukça öğreticidir. Bolşevik partisi propaganda-ajitasyon faaliyetlerine her dönem gereken önemi vermiş, ajitatör ve propagandistlerin eğitimine özel bir ilgi göstermiştir. Kalinin de örnek ajitatörlerden biridir. Kalinin bir ajitatör ve propagandistte bulunması gereken özellikleri şu şekilde ifade etmektedir:

"Politik ajitasyonun fikirsel içeriği, büyük ölçüde ajitatörlere bağlıdır. Propagandacı ve ajitatör, ideolojik olarak yüksek düzeyde bulunmak, Komünist Partisi'ne kopmaz bağlarla bağlı olmak zorundadır. Propagandacı ve ajitatör, partimizin tarihini iyi bilmek, partimizi, işçi sınıfına, Sovyet halkına iyi tanıtmak zorundadır. Eğer ajitatör, şu ya da bu sorun üzerinde davayı esaslı bir biçimde anlatamıyorsa, konuşmasında hiçbir ideolojik ajitasyona da rastlanamaz. Dolayısıyla ajitatör, davanın doğruluğu ve haklılığı konusunda, hiç kimseye bir şey anlatmamış demektir."

Yine Kalinin, "Cephedeki ajitatörün sözü" başlıklı söylevinde ajitatörün özelliklerine şöyle tanımlamaktadır: *"Ajitatör, düşünsel olarak gelişmiş bir insan olmalıdır. Çok okuması ve sürekli kendini yetiştirmesi gerekir. Ajitatörün bütün boş zamanlarını, kitaplar üzerine çalışmaya ayırması gerektiğini söyleyebilirim. Bizim klasiklerimizi okuyun. Lenin'in, Stalin'in yapıtlarını okuyun!"*

Kalinin eğitim ve yetkinleşmeye yaptığı vurgu kadar, yapılan işin öneminden kaynaklı şu özel vurguyu da ihmal etmez: *"Konuşmalara her zaman hazırlıklı olmalısınız. İyi öğrenim görmüş, bilgili ve savaşı bilen bir insan olsanız bile, ajitatör olarak hazırlanmalısınız. Ne de olsa, bilgimiz sınırlıdır, herkesin de bilgilerimizden yararlanmasını sağlayabilmemiz için esaslı bir şekilde hazırlanmamız gerekir..."*

Kalinin'nin ajitatör ve propagandistin özelliklerine dair yaptığı başka vurgular da var. Bunlar arasında ajitatörün alçak gönüllüğüne ve hedef kitleyle empati kurabilme yeteneği öne çıkmaktadır. Bu çerçevede, "Parti eylemcisi kitlelere nasıl ulaşır?" sorusuna Kalinin şu yanıtı verir: *"İlkin, yıllar boyunca süren kendi deneyimimden söz etmem gerekirse, derim ki, parti yöneticisi hiçbir zaman böbürlenmez ve asla kibirli biri değildir. Eğer siz, işçilerle ve sade parti üyeleriyle konuşurken, çalımlı bir ses tonuyla, önemsiz, belki de rasgele bir sözcükle, kendinizi onlardan daha akıllı saydığınızı, onlardan daha çok şey bildiğinizi sezdirirseniz, o zaman bitmişsiniz demektir..."*

Kalinin şöyle devam eder: *"İkincisi, bir propagandacının, bir yöneticinin kitleyle ilişkisinde, sadece öğretmenlik rolü oynamaya*

kalkışması güzel bir şey değildir..." "Eğer bağırıp çağırmadan, hatipliğe özenmeden, öğüt vermeye ve öğretmeye çalışmadan ajitasyon ve propaganda söylevi verecek olursanız, ajitasyon ve propagandanızın çok daha etkili olacağından kuşkum yoktur."

Lenin ise bir ajitatörde tutarlılığa dikkat çekerek, *"Ajitatörde, söz ve eylem, hiçbir zaman birbiriyle çelişmez. Bir ajitatör, yüksek bir fabrika disiplini, yüksek bir iş verimliliği için, örnek bir kişi olmalıdır, en ön saflarda bulunmalı ve nasıl iş yaptığını kişisel davranışlarıyla göstermelidir."* demektedir.

Yazılı olarak yapılan propaganda için ise Mao'nun önerileri şu şekildedir:

"Propaganda yapmayı gerçekten isteyen komünistler, okurlarını dikkate almalı, makalelerini ya da sloganlarını kimlerin dinleyeceğini asla akıllarından çıkarmamalıdırlar. Aksi takdirde, bunları ne okuyan olur, ne de dinleyen. Birçokları, yazdıkları ya da söyledikleri her şeyin herkes tarafından kolayca anlaşılabileceğini sanıyorlar, oysa durum hiç sandıkları gibi değildir." (Mao, Seçme Eserler, Cilt. III)

Aynı konuda Dimtrov ise şöyle uyarmaktadır: *"Yazarken ya da konuşurken, seni anlaması, senin çağrına inanması ve seni izlemeye hazır olması gereken sıradan işçiliği hiçbir zaman aklından çıkarma! Kimin için yazdığını ve kimin için konuştuğunu hiçbir zaman aklından çıkarma."*

Kendimizi her açıdan geliştirmeliyiz!

Ajitasyon ve propagandamızın hedefine ulaşması ve partimizin bu alandaki ihtiyaçlarına yanıt olmak için ajitatör ve propagandist olarak kendimizi her açıdan geliştirmeliyiz. Başta savunduğumuz dünya görüşüne hakim olmak için ideolojik-teorik eğitim konusunda daha fazla çaba harcamalıyız.

Öte yandan çalışma yürüttüğümüz alanı ve kitleyi tanımak, sorunları ve ihtiyaçları anlamak konusunda özel bir çaba ve yoğunlaşma önemlidir. Bunu tamamlayan bir şekilde gerek dünyadaki ve ülkedeki gelişmeleri, gerekse tek tek alanlar özgülünde kitleleri ilgilendiren her gündemi takip etmek gereklidir. Ayrıca işçi ve emekçilerin "yaşamına girmek" konusunda daha girişken olmalıyız. Bunlar bizim dogmatik, kalıpçı ve genel-geçer bir ajitasyon ve propagandanın önüne geçmemizi sağlayacaktır.

Devrim ve sosyalizm davasını işçi ve emekçilerle buluşturmada oynadığı kritik rolden kaynaklı ajitatör ve propagandistlere çok iş düşmektedir. Partinin bu ihtiyacına yanıt olabilmek için her yoldaş, iyi birer ajitatör ve propagandist olma noktasında çaba harcamalı, kendini her açıdan yenileyebilmelidir.

15 Temmuz ve devrimci sınıf...

(Baştarafı s.10'da)

onun bir halkası olarak Türkiye'de kurulu sermaye düzeni siyasal ve iktisadi kriz içinde debelenmektedir. Bu, siyasal gericiliğin bugünkü tüm ağırlığına rağmen eninde sonunda sınıf eksenli çatışmalara yolaçacaktır.

İşçi ve emekçilerin kaderini belirleyen ise hareketin niteliği olacaktır. Devrimci-siyasal nitelikten yoksunluk, bu kapsamda devrimci bir önderlikten yoksunluk, hareketin istismar edilmesine yol açabilecektir. Dolayısıyla düzen içi krizin siyasal taraflarından bağımsız bir hatta ilerlemesinin önündeki en büyük engeldir. Devrimci bir işçi hareketi, düzen içi siyasal tarafların etkisinden kurtulmanın, dinsel ve etnik bölme çabalarına karşı sınıf eksenli birleşmenin biricik olanağıdır. Sınıfın siyasallaşması ve sınıf hareketinin devrimcileşmesi sorunu ise, devrimci siyasal öncünün müdahalesi ile doğrudan bağlantılıdır.

Komünistler ve devrimci işçiler yaşanan sürecin sınıfı temsil eden tarafıdırlar ve siyasal gelişmeler karşısında işçi sınıfını kendi bağımsız sınıf tutumu üzerinden toplumsal mücadele sahnesine çıkarma görevine yoğunlaşmalıdırlar.

Sorunlara zamanında müdahale!

Devrimci siyasal faaliyette her dönem çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalırız. Bazı sorunlar mücadelenin gelişim seyri içinde, bazıları ise örgütün ve tek tek kadroların iradi çabaları ve parti çizgisine bağlılıklarıyla çözülebilir. Bu gibi sorunlara zamanında müdahale önemlidir. Küçük görüldüğü ölçüde çözümünün zamana bırakılması, örgüt birliğini zedeleyen, yoldaşlık ilişkilerini yıpratan, parti maneviyatını zayıflatan, devrimci disiplini esneten bir rol oynar, parti kararlarını ve tutumlarını tartışmalı gören ve uymama "hakkı" olduğunu düşünen eğilimleri güçlendirir.

Devrimci saflarda ve çeperinde yozlaşma, gerici kutuplaşmalar vb. genellikle bu zeminde yaşanır. Bu tür sorunlarla uğraşmak zorunda kalan örgütler mevcut potansiyellerini gerektiği gibi değerlendiremezler. Bu durum kadrolarda ve ileri güçlerde özgüven kırılmasına ve örgütsel bütünlüğün zayıflamasına neden olur.

Partimiz bugün bu tür sorunlardan büyük ölçüde arınmış olsa da, yer yer tekil örneklerle yüzyüze kalabiliyoruz. Bu tür sorunların parti faaliyetinde engele dönüşmemesi için hızlı ve yerinde müdahaleler yapmalı, bu konuda parti çeperimizi eğiterek güçlü bir kültür oluşturmalıyız.

Düşenler ve düşkünleşenler

Siyasal yaşamda her dönem düşenler ve düşkünleşenler olacaktır. Kimin soluğu nereye kadar yetiyorsa oraya kadar mücadele etmesi, soluğu kesilenlerin bir kenara çekilmesi anlaşılır bir durumdur. Kimileri ise soluğunun yetmediği yerde çamur at izi kalsın yöntemini izlerler. Kendi zayıflıklarını gizlemek için partinin değerlerine saldırırlar. Bu gibi tutumlar birden açığa çıkmaz, zamanla farklı tonlarda kendini ortaya koyar. Zamanında çözücü müdahaleler yapılamadığında yıpratıcı sonuçlara yolaçar. Böylesi durumdaki kişiler çeşitli bahaneler uydurarak ya kendileri ayrılır ya da parti tarafından uzaklaştırılırlar.

Buna rağmen partiye karşı bozucu ve yıpratıcı tutumlar sergilemeyi sürdürmeleri, suçun ötesinde ihanettir. Böyle bir durumda devrimci bir partinin alacağı tutum açık ve nettir.

Eğer parti bir tutum almış, birilerini uzaklaştırmışsa, her kadro ve militan buna uygun davranmak zorundadır. Parti kararlarını uygulama konusunda hiçbir kadronun aması, fakatı olamaz. Alınan karara karşı yapılacak bir tartışma varsa, bu tartışmayı her kadro örgütlü olduğu zeminde, devrimci ilkeler ve kuralları çerçevesinde yapmak durumundadır. Bu sadece kadrolarımızın değil çeperimizin de genel tarzı haline getirilmeli, çevremizdeki güçler bu konuda eğitilmelidir. Çünkü partinin yakın çeperi aynı zamanda kadro rezerv alanıdır. Buradaki bozucu her tutum yeni ilişkilenilen güçlerin gelişimine de olumsuz etkide bulunur.

Zaman zaman çeperimizde bazı olumsuz tutumlarla karşılaşabiliyoruz. Bozucu ve yıpratıcı tartışmalar parti saflarından geri düşmüş bir takım kişilerin ortamlarında yaşanıyor. Partinin kimi bilgilerini deşifre etmeye kadar varabiliyor. Düşkünleşenlerin bu kadar rahat tartışıyor olmaları kimliklerindeki

bozulmanın bir göstergedir. Fakat tek başına bundan kaynaklı değildir. Kimi parti kadroları ile ileri güçlerin bu gibi tartışmalara tanık olduğunda gerekli müdahaleyi yapmaması bu kişileri cesaretlendirmekte, bozucu tutumlarını daha rahat sergilemelerine neden olmaktadır.

Bu konuda alınacak doğru tavır çeperimizde devrimci ciddiyet ve disiplinin gelişmesini sağlayacaktır. En uzak çeperimize kadar parti değerlerine bağlılığı benimsetmeyi başarmak durumundayız.

Partiye karşı açıklık!

Başta yakın çeperimiz olmak üzere parti çalışmasına şu veya bu düzeyde katkı sunan bütün güçler partiye karşı açık olmak zorundadır.

Devrimci bir örgütte açıklık hayati bir önem taşımaktadır. Güvenlik açısından olduğu kadar çeperimizi/güçlerimizi tanımak açısından da önemlidir. Bu devrimcileşmenin ilk adımıdır. Partiye karşı açıklık konusunda sınırlılığı olan bir kişi, ne kadar yetenekli olursa olsun, partiyle arasına mesafe koymuş demektir. Böyleleri, devrimin ve partinin ihtiyaçlarını karşılamak için yeteneklerinin tamamını sunmayı da başaramazlar.

Çeperimizde devrimcilik konusunda yaratacağımız her açıklık bu sorunların çözümünü de kolaylaştıracaktır.

Benzer sorunlar tekil de olsa partinin ileri güçlerinde de açığa çıkabiliyor. Partiye her yönüyle tam bir açıklık gösterilmediğinde, zamanla devrimci kimlikte aşınmalar meydana geliyor. Bazı şeyleri saklamak zamanla küçük yalanlara, partiyle açık tartışmaktan sakınmaya, bazı bilgileri aktarmamaya varabiliyor. Bu giderek parti görev ve sorumluluklarının aksatılması gibi bir sonuca dönüşebiliyor.

Parti bütün güçlerinin her anını denetim altında tutamaz. İlgili zeminlerde kararlar alınır, görevler saptanır, her yoldaş alınan görev ve sorumluluğa göre zamanını en verimli şekilde planlamakla yükümlüdür. Her yoldaş partiye daha fazla katkı sunma hedefiyle hareket etmelidir. Kişisel ihtiyaçların belirleyici olmaya başladığı durumlarda sunulacak katkı da sınırlanmaya başlar. Bu da zamanla yapılan sınırlı işten "tatmin olma", hatta en fazla işi yaptığını düşünme vb. sonuçlar doğurur. Her eleştiriye buradan doğru cevaplar üreterek kendi durumunu meşrulaştırmaya başlar. Kendi zayıflıklarını görmekten uzaklaşır. Yaşanılan sorunlarla ilgili kendisine yapılan müdahalelerde haksızlığa uğradığını düşünür. Partinin önünü kestiği gibi bir düşünceye kapılır. Böyle düşünmesinin nedenleri konusunda partiye ve kendisine karşı net bir cevabı yoktur. Sürekli kendi gerileyen yanlarına gerekçeler üretmeye çalışır. Devrimci eleştiri ve sorgulama yetisi zamanla kaybolur. Devrimin ve partinin çıkarlarının önüne düzen içi kişisel ilişkiler (eş, dost, akraba) ve bencilce davranışlar geçer, vb...

Bir devrimci her şeyden önce devrimin ve partinin çıkarlarını gözetmek, bütün ilişkilerini buna göre şekillendirmek durumundadır. Bu da düzenin topluma dayattığı her türlü yoz ilişkiden uzaklaşmak, partinin temsil ettiği dünya görüşünü hayatın her alanında hakim kılmak için çaba sarf etmek demektir. Buna uygun düşmeyen her davranışın devrimcilikten ve partiden uzaklaşmaya yolaçacağı unutulmamalıdır.

Emperyalist nüfuz mücadeleleri ve Ortadoğu

Emperyalistler arası nüfuz mücadeleleri, saldırganlık ve savaşların esas alanı hala da Ortadoğu'dur. Suriye başta olmak üzere Irak, Libya ve Yemen halen sıcak savaşın yıkım ve acıları içinde kıvranıyor. Bu savaşlarda yüzbinlerce masum insan yaşamını yitirdi ya da sakat kaldı. Milyonlarcası yerini yurdunu terketmek zorunda kaldı, halen göçmen yaşamının çok yönlü acılarıyla boğuşuyor. Bu duruma yolaçan savaş ve çatışmalarda ulusal, dinsel, kültürel farklılıklar en ölçüsüz bir biçimde kullanıldığı için, halklar arası ilişkiler de çok büyük tahribatlara uğradı.

Dümeninde AKP'nin durduğu Türk sermaye devletinin ABD emperyalizminin çıkarları ve kendi sefil hesapları uğruna dolaysız biçimde katkıda bulunduğu bu durumdan kazançlı çıkan tek bölge ülkesi ise, emperyalizmin Ortadoğu'ya saplı hançeri olarak duran Siyonist İsrail oldu. Ortadoğu'daki bir dizi ülkeyi, özellikle de Suriye ve Irak'ı etnik, dinsel ve mezhepsel sorunları kışkırtarak bölmek ve böylece güçten düşürmek, uluslararası Siyonist merkezlerin daha 1980'lerin başında deşifre olmuş bir stratejik planı idi. Irak ve Suriye üzerinden bu tam da Siyonist planlarda ortaya konulan hedeflere uygun biçimde bugün fiilen gerçekleşmiş bulunuyor.

ABD emperyalizmi ve Siyonist İsrail bunu AKP'den IŞİD'e her türden ve her renkten gerici İslami akımlar sayesinde başardılar. İslami akımların doğrudan ya da dolaylı biçimde her zaman emperyalizmin hizmetinde oldukları, son yılların acı olaylarıyla bir kez daha kanıtlanmış oldu. Olayların tüm seyri, her biçimiyle siyasal İslamın, bölüp parçalayarak bölge halklarını felakete sürüklemek ve böylece emperyalizme kolayından yem etmek dışında bir misyonu olmadığını ortaya koydu.

Ortadoğu, hemen tüm ülkeleriyle, bir farklı halklar, kültürler, dinler ve mezhepler mozaiğidir. Bu toplumsal-kültürel olgu, milliyetçi, dinci ya da mezhepçi akımların kategorik olarak bölge halklarının ortak çıkarları için olumlu bir alternatif olamayacağını gösterir. Farklı köken ve kültürlerden halkları emperyalizme ve yerel egemen sınıflara karşı ortak çıkarlar ekseninde birleştirebilmek için, anti-emperyalist, devrimci-demokratik ve laik bir program ve stratejik çizgi, zorunlu asgari koşuldur. Bölge halklarının, özellikle de halen gerici iç boğazlaşmalarla kan kaybeden ülkelerin en büyük talihsizliği, böyle bir programa sağlam ve istikrarlı bir temel oluşturacak modern sınıfsal yapıdan yoksun olmalarıdır. Bu nesnel olgu devrim mücadelesinin ihtiyaçlarına bölgesel düzeyde bakmayı özellikle gerektirmekte, bölgede modern sınıf ilişkileri bakımından nispeten daha ileri, dolayısıyla daha gelişkin bir işçi sınıfına sahip ülkelerin devrimcilerine çok daha büyük bir sorumluluk yüklemektedir.

TKİP V. Kongresi Bildirisi'nden...
Aralık 2016